

Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

IV. évfolyam – 2010. évi 1. szám

Tartalom

Bevezető	3
Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói	4
A közterületen történő parkolásra vonatkozó szabályok változásáról	4
Tájékoztató az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény módosításáról, valamint az ezzel felmerülő önkormányzati feladatokról	6
A köztisztviselői juttatások helyi rendeleti szabályozása	7
Hatósági Főosztály tájékoztatói	9
Tájékoztató a 2009. október 24. napját megelőzően indult birtokvitákban hozott határozatok végrehajtásáról	9
A Ket. 129. §-a és az Art. közötti kapcsolat	11
Az építési engedélyezési eljárásban figyelembe veendő szempontokról egy konkrét bírósági döntés alapján	12
Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói	15
Tájékoztató a cafetéria rendszerről	15
Tájékoztató a nyugdíj mellett foglalkoztatott köztisztviselők keresetkorlátozásáról	19
Tájékoztató a közigazgatási versenyvizsga mentességről	20
Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói	22
Hatáskörváltozás a szociális alapszolgáltatások, valamint a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek napközbeni ellátása működési engedélyezése területén	22
A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények működési engedélyezési eljárását érintő főbb jogszabályváltozások	23
A szociális szolgáltatók és intézmények működési engedélyezési eljárását érintő főbb kérdések	25
A gyermekjóléti, gyermekvédelmi és szociális szolgáltatók, intézmények működési engedélyével összefüggő eljárási határidők és cselekmények	27
Az aktív korúak ellátását érintő jogszabályi változások és egyebek	29
Az aktív korúak ellátására való jogosultságot érintő jogorvoslati eljárások 2009. évi tapasztalatai	31

Önkormányzati Minisztérium tájékoztatói	36
Felhívás	36
Területi államigazgatási szervek tájékoztatói	39
Információk elérhetőségekről, változásokról	41
Polgármester változások Békés megyében (2010. január)	41
Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2009. december)	41
Jegyzői változások Csongrád megyében (2010. január)	42

Bevezető

Tisztelt Jegyző Asszony!

Tisztelt Jegyző Úr!

Bízom benne, hogy Hivatalunk Tájékoztatójának korábbi számaiban megjelent szakmai anyagok hasznos segítséget nyújtottak munkája során.

A Tájékoztató jelen számában továbbra is aktuális témákat, jogszabályváltozásokat emeltünk ki, illetve fel kívánjuk hívni a figyelmet az aktuális feladatokra, határidőkre.

Szakmai tájékoztatót teszünk közzé a közterületen történő parkolásra vonatkozó szabályok változásáról, valamint az esélyegyenlőségi program és a köztisztviselői juttatások helyi szintű szabályozásának szükségességéről.

Ismertetjük a Legfelsőbb Bíróság közelmúltbeli döntése alapján az építési engedélyezési eljárásban figyelembe veendő szempontok körét egy konkrét eset kapcsán.

Segítséget kívánunk nyújtani a hatósági jogalkalmazó tevékenységhez a Ket. és az Art. eljárási szabályozása közötti kapcsolatot bemutató, valamint a 2009 októberét megelőzően indult birtokvitákban hozott határozatok végrehajtásáról szóló – IRM-álláspontot bemutató – anyagunkkal.

Felhívjuk a figyelmet a nyugdíj mellett foglalkoztatott köztisztviselők keresetkorlátozásáról, és bemutatjuk az új béren kívüli juttatási rendszert (cafetéria).

A szociális tárgykörben tájékoztatást teszünk közzé az aktív korúak ellátását érintő jogszabályi változásokról, a szociális alapszolgáltatások, valamint a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek napközbeni ellátása működési engedélyezése területén bekövetkezett hatáskörváltozásokról.

Áttekintjük továbbá a szociális szolgáltatók és intézmények működési engedélyezési eljárását érintő főbb kérdéseket, valamint a gyermekjóléti, gyermekvédelmi és szociális szolgáltatók, intézmények működési engedélyével összefüggő eljárási határidőket és cselekményeket.

Közzétesszük az Önkormányzati Minisztérium és a Nyugdíjasok Országos Képvisellete felhívását, valamint a területi államigazgatási szervek közleményei közül – az e-mailben is kiküldött – APEH Dél-alföldi Regionális Igazgatósága hírlevelét a helyi iparüzési adó kapcsolattartók kijelöléséről.

Remélem, hogy a Tájékoztató témakörei felkeltik érdeklődését és segítik tevékenységét.

Szeged, 2010. február 1.

Dr. Siket Judit
hivatalvezető

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Főosztály tájékoztatói

A közterületen történő parkolásra vonatkozó szabályok változásáról

A Legfelsőbb Bíróság és az Alkotmánybíróság az elmúlt időszakban több alkalommal foglalkozott a gépjármű használatával, parkolással kapcsolatos kérdésekkel, a gépjármű várakozó helyek használatáért fizetendő díj-pótdíj témakörével. E döntések sorában a legjelentősebb talán az Alkotmánybíróság legutóbbi, 148/B/2005. számú, 2009. november 17-én kelt határozata. E határozat szerint a közúti közlekedésről szóló, többször módosított 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) **15. § (3) bekezdése alkotmányellenes**, ezért azt az Alkotmánybíróság **2010. június 30. napjával megsemmisíti**. Kimondta, hogy mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenes helyzet áll fenn, mert az Országgyűlés **hiányosan szabályozta** a közút kezelő jogait gyakorló **helyi önkormányzatok rendeletalkotási jogkörét**. Az Alkotmánybíróság felhívta az Országgyűlést, hogy jogalkotási kötelezettségének 2010. június 30. napjáig tegyen eleget.

A közlekedés rendjének, biztonságának biztosítására vonatkozó állami feladat szoros összefüggést mutat a szabad mozgáshoz való joggal, a helyváltoztatás szabadságával (ez magában foglalja a járművön vagy járművel és anélkül való helyváltoztatás, a közlekedés szabadságát) mint alapjoggal, ez indokolja a törvényi szintű szabályozást.

Az önkormányzati tulajdon a köztulajdon egyik formája, ennek a használatából senkit nem lehet kizárni.

A Kkt. 33. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az önkormányzat a közút kezelője, aki a Kkt. 3. § (1) bekezdése szerint mindenki számára köteles biztosítani a tulajdonában lévő közút közlekedési célú használatát, valamint köteles a közutak megépítésére, korszerűsítésére, forgalomba helyezésére, üzemeltetésére és forgalmi rendjének kialakítására.

Parkolóhely azonban csak korlátozott számban áll rendelkezésre, ezért ez a tény a hozzáférés biztosításának szabályozását, a használat befolyásolását teszi szükségessé.

A Kkt. 15. § (3) bekezdése a közút kezelőjét a díj és pótdíj szedésére vonatkozó rendeleti szabályok megalkotására jogosítja. A vizsgált felhatalmazó rendelkezések delegálják a jogalkotás jogát – és kötelezettségét – a közút kezelőként is eljáró képviselő-testületre. A jogalkotásról szóló, módosított 1987. évi XI. törvény 15. § (1) bekezdése szerint „a végrehajtási jogszabály alkotására adott felhatalmazásban meg kell határozni a felhatalmazás jogosultját, tárgyát és kereteit”. A jogállamiság alkotmányos elve követeli meg azt, hogy, ha törvény valamely alkotmányos illetőleg törvényben szabályozott jog korlátozására ad jogalkotási felhatalmazást valamely közigazgatási szervnek, a törvénynek meg kell határoznia a jogalkotási hatáskör terjedelmét, annak korlátait is.”(6/1999. (IV. 21.) AB határozat).

Az Alkotmánybíróság következetesen alkalmazott gyakorlata értelmében az **önkormányzati közszolgáltatások** biztosításával és igénybe vételével összefüggésben keletkezett jogviszonyok **szabályozására adott törvényi felhatalmazásnak a szabályozandó jogviszonyok specialitására is figyelemmel kell lennie**. Az Alkotmánybíróság vízdíjjal, szennyvízdíjjal, hulladékszállítás díjával stb. kapcsolatos helyi szabályokra vonatkozó határozataiban is hangsúlyozta, hogy a polgári jogi jogviszony keretei közötti közszolgáltatás esetében a jogállamiság alkotmányos elve alapján az önkormányzati szabályozáson számon kérhető kötelezettség a szolgáltatás – ellenszolgáltatás egyenértékűsége. A díj mértéke nem

szakadhat el a nyújtott szolgáltatástól, azaz nem lehet önkényes (pl. 9/2000. (III. 31.) AB határozat).

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kkt. 15. § (3) bekezdése az Alkotmány 2. § (1) bekezdésébe ütközik. Részben azért, mert a törvényi rendelkezések nem határozzák meg a díjmegállapítás kereteit, szempontjait és korlátait, ami az önkormányzati képviselő-testületek jogalkotási jogkörét önkényessé teszi, részben pedig azért, mert a felhatalmazó rendelkezések nincsenek tekintettel az önkormányzatok helyzetének kettősségére. Az önkormányzatok díjmegállapításban fennálló gazdasági érdekeltségére és az önkormányzatok árhatósági funkciójára, melynek egyik célja éppen a közszolgáltatást igénybe vevő fogyasztók érdekeinek védelme. A leírtak alapján megállapítható, hogy a jogalkotási hatáskör kereteit illetően nem érvényesülnek az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből fakadó követelmények, azaz a helyi jogalkotó a közhatalmi tevékenységét – a törvényi felhatalmazások tartalma miatt – nem tudja alkotmányosan gyakorolni.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a felhatalmazást adó törvény rendelkezése nem csupán a díjjal és pótdíjjal kapcsolatosan aggályos. A jogalkotó nemcsak a díjszabásra vonatkozó felhatalmazás tekintetében, hanem a járművel történő várakozással keletkező jogviszony egészének törvényi szabályozásával adós maradt.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata a közutak közlekedési célú használatával kapcsolatosan keletkező jogviszonyokat az Alkotmány 58. § (1) bekezdésében megfogalmazott helyváltoztatás, illetve közlekedés szabadságára visszavezetve közigazgatási jogviszonyként értelmezte, amely akár közlekedésrendészeti intézkedések útján is korlátozható. Ezzel szemben a bírói gyakorlat, az Alkotmányban megfogalmazott önkormányzati alapjogokra visszavezethetően a parkolást magánjogi keretek között értelmezte.

Abban az esetben, amennyiben a jogalkotó közigazgatási, közlekedés-igazgatási kérdésként kívánja kezelni a járművel történő közterületi várakozást, meg kell teremtenie a jelenleg hiányzó intézményi és eljárási rendet. A törvényalkotónak kell meghatározni a közfeladat kötelezettje és a szolgáltatást végző gazdálkodó szervezet, mint a szolgáltató és a fogyasztó közötti szerződéses viszony legfontosabb elemeit. A törvényalkotónak kell meghatároznia a szerződéskötés alanyait (mely gazdálkodó szervezetek válhatnak szolgáltatóvá, illetve ki a szolgáltatás alanya, azaz a díj- és pótdíjfizetés kötelezettje), a szerződés kötelező tartalmi elemeit (a szolgáltatót terhelő törvényi kötelezettségeket, a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyensúlyának elvére figyelemmel a díj- és pótdíj megállapítás szempontjait), esetleges időbeli korlátait, a szerződésszegés — esetlegesen a Ptk.-hoz képest speciális — jogkövetkezményeit. Az önkormányzati jogalkotó csak ilyen törvényi környezetben tehet eleget alkotmányosan delegált jogalkotási hatáskörének.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Kkt. módosítását követően, a közterületen történő parkolást szabályozó helyi rendeleteket felül kell vizsgálni, tekintettel arra, hogy a Legfelsőbb Bíróság értelmezése szerint **a képviselő-testületek nem helyi közügyben (Ötv. 16. § (1) bekezdés alapján), hanem delegált jogkörben jártak el a rendeletek megalkotásakor; ezért a felhatalmazó rendelkezések alkotmányellenessége kihat a felhatalmazáson alapuló jogszabály alkotmányosságára is.**

Készítette:

Vörösné dr. Tallér Zita

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Kecskeméti Kirendeltség

Tájékoztató az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény módosításáról, valamint az ezzel felmerülő önkormányzati feladatokról

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi CIX. törvény többek között a helyi önkormányzatoknak az esélyegyenlőség, mint horizontális elv érvényesülésében betöltött szerepét is felülírta, mikor a 2003. évi CXXV. törvény záró rendelkezéseit egy új 63/A. §-szal egészítette ki.

Az említett új, az önkormányzatok számára anyagi vonzattal is járó kötelezettséget megállapító rendelkezések 2010. május 1. napján lépnek hatályba.

A 2007. január 1. napjától hatályos szabályok szerint a helyi önkormányzatok számára nyitva álló lehetőség a helyi esélyegyenlőségi program elfogadása, melyben mód nyílik a hátrányos helyzetű csoportok adott településen jelentkező problémáinak felvázolására, illetve a feloldásukat jelentő célok kitűzésére.

A 2009. évi CIX. törvény az említett lehetőséget fordította át kötelességgé azon okból, hogy az esélyegyenlőség elvének érvényesülése átláthatóvá és számon kérhetővé váljon.

Az új rendelkezések alapján a helyi önkormányzatok egy középtávú tervezést, a problémák komplex megoldását lehetővé tevő 5 évre szóló programot alkotnak, melynek megvalósítását 2 évente kötelesek felülvizsgálni. A programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, valamint meg kell határozni a feltárt problémák feloldására irányuló egymásra épülő intézkedési tervcsomagot.

Az esélyegyenlőségi programok szakmai színvonalának és a valós gondokra való koncentráció biztosítása érdekében a jogalkotók esélyegyenlőségi szakértők bevonását tartották indokoltnak, segítségüket mind a program készítésekor, mind annak felülvizsgálatakor igénybe kell venni.

A szakértők képesítési követelményeit, a szakértői névjegyzékre vonatkozó szabályokat, valamint az esélyegyenlőségi program megalkotásakor figyelembe veendő szempontokat a Kormány rendeletben állapítja meg.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a helyi esélyegyenlőségi program megléte a 2010. május 1. napján hatályba lépő rendelkezések szerint alapfeltétele a pályázat alapján megítélt, az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó támogatások kifizetésének. E kitétel mind a helyi önkormányzatok, mind a többcélú kistérségi társulások, sőt a helyi önkormányzatok jogi személyiséggel rendelkező társulásai által benyújtott pályázatok esetén is érvényesülni fog, így az önkormányzatok jól felfogott érdeke, hogy a helyi esélyegyenlőségi program megalkotására vonatkozó kötelezettségüknek eleget tegyenek.

Készítette:

Dr. Szűcs Dominika

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Kecskeméti Kirendeltség

A köztisztviselői juttatások helyi rendeleti szabályozása

Jelentős változások következtek be 2010-től a köztisztviselők juttatásaiban. A tájékoztató célja a köztisztviselői juttatások rendeletalkotási vonzatának bemutatása, a változások nyomon követése, segítséget nyújtva a jegyzőknek a rendeletek aktualizálásához.

Az adható, illetve megállapítható juttatások és támogatások törvényi kereteit a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) „Egyéb juttatások” című fejezete tartalmazza.

A Ktv. 4. §-a alapján 2001. júniusának végéig a helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletben kedvezőbb feltételeket állapíthatott meg a törvényben foglalt szabályokhoz képest a munkavégzésre, a munka és pihenőidőre, valamint az egyéb juttatásokra.

A Ktv., valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ktvm.) módosította a Ktv. 4. §-át, amely 2001. július 1-jétől úgy rendelkezik, hogy az önkormányzat képviselő-testülete a juttatásokkal és támogatásokkal összefüggésben a Ktv. keretei között rendeletben szabályozza a szociális, jóléti, kulturális, egészségügyi juttatásokat, szociális és kegyeleti támogatásokat. Ezzel jelentősen módosult a képviselő-testület rendeletalkotási mozgástere. E módosulás következtében a helyi rendelet szabályozási tárgyköreit csak a juttatásokra (szociális, jóléti, kulturális, egészségügyi) és a támogatásokra (szociális, kegyeleti) vonatkozó szabályok alkotják, a rendelet munkavégzésre, munka- és pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseket nem tartalmazhat. A 2001. július 1-je előtti vonatkozó törvényi szabályokhoz képest tehát az önkormányzatok rendeletalkotása tárgykörét tekintve leszűkült, hiszen a munkavégzésre, a munka- és pihenőidőre a törvénytől eltérő szabályokat már nem állapíthat meg, másrészt az önkormányzatok az egyéb juttatások és támogatások vonatkozásában csak a Ktv. keretei között szabályozhatják a szociális, jóléti, kulturális, egészségügyi juttatásokat, szociális és kegyeleti támogatásokat. A szabályozásra tehát csak a Ktv. által megállapított keretek között kerülhet sor, az csak normatív jellegű lehet, és a technikai szabályok rögzítése a helyi közszolgálati szabályzat tárgykörébe tartozik.

A juttatásokról és támogatásokról szóló rendeletében azonban a képviselő-testületnek figyelemmel kell lennie azokra a felhatalmazásokra is, amelyeket a Ktv. 49/H. §., 49/J., 49/L., 49/M. és 49/N. §-ai a hivatali szervezet vezetője (jegyző) számára megállapítanak, és amelyeket ennél fogva a közszolgálati szabályzatban kell rögzíteni. Abban az esetben ugyanis, ha a jegyző munkáltatói jogkörébe tartozó, és a hivatkozott Ktv. szakaszokban szereplő kérdésben is szabályozna a helyi rendelet, azzal jogellenesen elvonná a hivatali szerv vezetőjének munkáltatói jogkörét.

Fontos megemlíteni, hogy a Ktvm. 2001. július 1-jei hatállyal a Ktv. általános rendeletalkotási felhatalmazást adó 4. §-a mellett többek között módosította a Ktv. személyi hatályáról rendelkező 1. §-át is. A módosítás következtében 2001. július 1-jétől a Ktv. hatálya „csak” a képviselő-testület hivatala köztisztviselőinek közszolgálati jogviszonyára terjed ki, a közigazgatási szervnél alkalmazott munkavállalók foglalkoztatási jogviszonyára pedig a munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ktv. módosított 1. § és 4. §-ának egybevetéséből pedig az következik, hogy a képviselő-testület által alkotott rendelet hatálya a hivatal köztisztviselőire terjed ki, az Mt. alapján foglalkoztatottak pedig az Mt. rendelkezései szerint részesíthetők juttatásokban, támogatásokban. (60/2002. (XI. 28.) AB hat.)

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi CIX. törvény 2010. január 1-jétől új alapokra helyezte a béren kívüli juttatások rendszerét. A személyi jövedelemadóról szóló törvény 2009. december 31-étől egyéb változtatások mellett megszüntette az étkezési hozzájárulás és a ruházati költségtérítés adómentességét. A jogszabályi környezet megváltozására tekintettel indokolt áttekinteni a képviselő-testületek ebből eredő rendeletalkotási kötelezettségeit.

Fontos megjegyezni, hogy valamennyi juttatás és támogatás pénzügyi fedezetét a költségvetési rendeletben kell biztosítani. Az alábbiakban összefoglaljuk a köztisztviselői juttatások és támogatások egyes elemeinek az önkormányzati rendeletalkotással való kapcsolatát.

Jubileumi jutalom	Ktv. 49/E. §	A Ktv. szabályozása kimerítő, nincs tere helyi rendeleti szabályozásnak
Cafetéria	Ktv. 49/F. §	A Ktv. szerint a közszolgálati szabályzatban kell szabályozni (49/F. § (4) bek.)
Ruházati költségtérítés	Ktv. 49/F. §	A Ktv. 49/G. § 2010. január 1-jétől nem hatályos, ezért a rendeleti előírásokat felül kell vizsgálni. Ruházati költségtérítés – az önkormányzat fedezet biztosítására irányuló döntésétől függően – a Ktv. 49/F. § (1) bekezdésére tekintettel továbbra is nyújtható. A szabályokat itt a közszolgálati szabályzatnak kell tartalmaznia, mivel a Ktv. 49/F. § (1) bekezdése a hivatali szervezet vezetője számára ad felhatalmazást. (Figyelemmel kell lenni az Szja. tv. előírásaira is, mert az így juttatott költségtérítés nem minősül adómentes juttatásnak.)
Egyéb szociális, jóléti, kulturális, egészségügyi juttatások, amelyek nem tartoznak bele a cafetériába	Ktv. 49/H. §	Csak fel kell sorolni a rendeletben a munkáltató által biztosított juttatásokat, részletesen a közszolgálati szabályzatban kell szabályozni (49/H. § (3) bek.)
Szociális és kegyeleti támogatások, elhunyt köztisztviselő saját halottá nyilvánítása, elismerésben részesítés	Ktv. 49/J. §, Ktv. 49/M. §, Ktv. § 49/N. §	A Ktv. 4. §-ában kapott általános felhatalmazás alapján helyi rendeletben kell szabályozni, amennyiben a képviselő-testület költségvetési rendeletében fedezetet biztosít rá.

A béren kívüli juttatások közül a cafetériával kapcsolatos teendőkkel és részletszabályokkal jelen kiadvány egy másik tájékoztatója foglalkozik részletesen.

Készítette:

Dr. Veres Antal

Felügyeleti és Igazgatási Monitoring Osztály
Kecskeméti Kirendeltség

Hatósági Főosztály tájékoztatói

Tájékoztató a 2009. október 24. napját megelőzően indult birtokvitákban hozott határozatok végrehajtásáról

2009. október 24. napján lépett hatályba a jegyző hatáskörébe tartozó birtokvédelmi eljárásról szóló 228/2009. (X. 16.) Korm. rendelet.

A Kormányrendelet megalkotásának előzményei.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2005. évi LXXXIII. törvény 2005. november 1-jével *hatályon kívül helyezte a Ptk. 29. §-át*, amely a jegyzői birtokvédelmi eljárásokra az Áe. szabályainak alkalmazását írta elő, ugyanakkor azonban nem rendelkezett az ennek helyébe lépő eljárási szabályról.

Ezt követően – szabályozás hiányában – a birtokvédelmi eljárásokat – mivel abban a jegyző mint közigazgatási hatóság járt el – *a Ket. szabályainak megfelelően folytatták le a jegyzők*, a határozatok ellen a Ptk. 192. § (1) bekezdése alapján biztosítva a bírósághoz a kereset benyújtásának lehetőségét, ugyanakkor a végrehajtási eljárásban hozott végzések tekintetében pedig a Hivatalunkhoz biztosítottak jogorvoslatot.

A hivatalunk ezen jogorvoslati eljárásokat – egyetértve a Ket. hatálybalépésekor felállított Szakértői Bizottság 26. számú módszertani állásfoglalásában foglaltakkal – lefolytatta.

A jogorvoslatot a közigazgatási bíróságok is hasonlóképp értelmezték, így a végrehajtási szakban hozott jogerős végzéseink ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmeket közigazgatási nemperes eljárásban minden esetben érdemben elbírálták.

A fordulatot az Alkotmánybíróság 2007. március 27. napján hozott 120/B/2001. AB. számú határozata jelentette.

Az Alkotmánybíróság a határozatának indokolásában kifejtette, hogy „a jegyző a Ket. alkalmazásában közigazgatási hatóság ugyan, de a birtokháborítás ügyében hozott határozata nem minősül közigazgatási hatósági ügyben hozott határozatnak. Közigazgatási hatósági ügy esetén közigazgatási jogviszony jönne létre, amelynek egyik résztvevője a közigazgatási hatóság, a másik az ügyfél. A birtokháborítást azonban a Ptk. rendezi, az polgári jogi jogviszony. Ebből következik a Ptk. 191. § (4) bekezdésének a rendelkezése, amelynek értelmében a jegyző határozata ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs. A Ket.-et a közigazgatási hatóság közigazgatási hatósági ügyben alkalmazza. A közigazgatási hatósági ügy fogalmát a Ket. 12. § (2) bekezdése határozza meg. A Ket. ezen rendelkezései alapján megállapítható, hogy *a birtokháborítás nem közigazgatási hatósági ügy*, következésképpen *birtokháborítási ügyben nem alkalmazhatóak a közigazgatási hatósági eljárásnak a jogorvoslatra vonatkozó szabályai.*”

Ennek eredményeként jogbizonytalanság alakult ki a birtokvédelmi eljárásokban alkalmazható eljárási szabályok tekintetében a jegyzők, az államigazgatási hivatalok és a bíróságok körében is, tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság döntései mindenkire nézve kötelezőek.

Az Alkotmánybíróság döntésének nyomán a *Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának Jogegységi Tanácsa*, a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiuma vezetőjének

indítványára indult jogegységi eljárásban **mellőzte a kérdésben jogegységi határozat kiadását**, mert álláspontja szerint azzal túllépte volna a hatáskörét, mivel ez a kérdés nem jogértelmezési, hanem jogalkotási kérdés, amit a jogalkotás szintjén kell rendezni.

Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bírósággal azonos álláspontra helyezkedett a **Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiuma** is a 2/2008. (VI. 9.) KK véleményében, kiemelve, hogy szükségesnek tartja a jegyzői és a jogorvoslati eljárási rendre utaló törvényi szabály megalkotását, amelyet maga is kezdeményezett.

Ezt követően **2009. évtől** az Alkotmánybíróság határozata és a Legfelsőbb Bíróság Jogegységi Tanácsa fenti álláspontjának nyomán **a bírósági jogalkalmazásban is fordulat állt be**, minek következtében a bíróságok a Hivatalunk által hozott másodfokú jogerős végzések ellen, közigazgatási nemperes eljárásban benyújtott felülvizsgálati kérelmeket – utalva az Alkotmánybíróság 120/B/2001 AB számú határozatára – **hatáskör hiányára hivatkozva érdemi vizsgálat nélkül elutasították**.

Ennek eredményeként a Hivatalunkhoz ezt követően felterjesztett, birtokvita végrehajtása tárgyában hozott végzések elleni **fellebbezéseket érdemi vizsgálat nélkül elutasítottuk**, tekintettel arra, hogy nem hatósági ügy, annak elbírálására hatáskörrel nem rendelkezünk.

Az egyik végzésünkkel szemben benyújtott fellebbezés alapján az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium a végzésünkben foglaltakkal egyetértett.

A **228/2009. (X. 16) Korm. rendelet** (a továbbiakban: R.) megalkotásával a kérdés megoldódni látszott, **birtokvédelmi eljárásokban** – annak mind az alap, mind a jogorvoslati, mind a végrehajtási szakaszában – **a kormányrendeletben foglalt szabályok alapján kell eljárni**.

Az újabb probléma a R. hatályba léptető rendelkezésével összefüggésben merült fel, mivel a R. 7. § (3) bekezdése értelmében, a rendeletet **a hatályba lépését követően indult birtokvédelmi eljárásokban kell alkalmazni**, mely természetesen az eljárás mindhárom szakaszára (elsőfokú, jogorvoslati, végrehajtási) vonatkozik.

A kérdés ennek kapcsán az, hogy **milyen szabályok alkalmazandók a R. hatálybalépését megelőzően indult birtokvédelmi eljárásokban** hozott jogerős határozatok végrehajtási eljárásában, mivel a Ket. az AB határozatban foglaltak okán nem alkalmazható, a R. pedig csak a hatálybalépését követően indult eljárásokban alkalmazható.

A problémát és azt, hogy álláspontunk szerint a R. ilyen formában történt hatálybaléptetése miatt **joghézag** keletkezett, több alkalommal is jeleztük a jogalkotó – a kormányrendeletet előterjesztő Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium – felé.

Az IRM álláspontja

„Nincs lehetőség arra, hogy a R. hatályba lépése előtt indult és jogerősen lezárt, végrehajtási szakban lévő ügyekben hozott eljárási bírságot kiszabó végzések ellen a Ket. által meghatározott rendben jogorvoslati út állna rendelkezésre az ügyfél számára, ilyen végzések meghozatalára a jegyzőnek – a Ket. alkalmazásának és a birtokvédelem hatósági ügy jellegének kizárása következtében nincs hatásköre, és e végzések nem hajthatók végre.”

Az IRM-től kapott szóbeli tájékoztatás alapján, a R. hatályba léptető rendelkezésének módosítására tett javaslatunkat, vagyis hogy a R. hatálya kerüljön kiterjesztésre a hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekre is – megfontolják.

A fentiek alapján felhívjuk a jegyzők figyelmét, hogy **a R. hatálybalépését megelőzően indult ügyekben hozott jogerős határozatok végrehajtása tárgyában hozott végzések ellen – a jelenleg hatályos szabályozás alapján – a jogorvoslat kizárt, így annak érdemi elbírálására Hivatalunknak nincs hatásköre.**

Készítette:

Dr. Bereczky Katalin
Hatósági Főosztály

A Ket. 129. §-a és az Art. közötti kapcsolat

Kérdésként vetődött fel, hogy a Ket. 129. §-a szerinti végrehajtás elrendelése elleni jogorvoslat kérdése hogyan alakul adók módjára behajtandó köztartozás esetén.

Adóügyekben a Ket. csak akkor alkalmazható, ha adót megállapító törvény, vagy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény másként nem rendelkezik, vagyis ha az Art. teljeskörűen szabályoz egy adott kérdéskört, akkor az Art. szabályait kell alkalmazni.

Jelen esetben tehát először azt kell megvizsgálni, hogy az Art. tartalmaz-e, ha igen, mit és milyen széles körben az adók módjára történő behajtásra.

Az Art. az adók módjára behajtandó köztartozásokra kifejezetten a saját végrehajtási szabályait rendeli alkalmazni: „a végrehajtás és az ezzel összefüggő nyilvántartás tekintetében e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azokra a köztartozásokra, továbbá igazgatási és bírósági szolgáltatás díjaira, amelyekre törvény az adók módjára való behajtást rendeli el (adók módjára behajtandó köztartozás)”. Az idézett 4. § (2) bekezdés tehát két nagyon fontos információt rögzít: egyrészt kifejezett rendelkezést tartalmaz a végrehajtásra, másrészt kimondja, hogy csak az a tartozás minősül adók módjára behajtandó köztartozásnak, melyet törvény annak minősít.

További rendelkezést tartalmaz az Art. 161. §-a, amely szerint a fizetési kötelezettséget megállapító, nyilvántartó szerv, illetőleg a köztartozás jogosultja negyedévenként, a negyedévet követő hónap 15. napjáig keresi meg az adóhatóságot behajtás végett. A megkeresésben fel kell tüntetni a behajtást kérő és a fizetésre kötelezett azonosításához szükséges adatokat, a tartozás jogcímét, a fizetési kötelezettséget elrendelő határozat (végzés) számát, jogerőre emelkedésének időpontját, a teljesítési határidőt, a tartozás összegét és esetleges járulékait, valamint annak a jogszabálynak a pontos megjelölését, amely az adók módjára való behajtást lehetővé teszi.

Fenti szabályozást figyelembe véve, az adók módjára behajtandó köztartozás esetében nem a Ket. 129. §-a szerinti végrehajtás elrendelésével kell élni, hanem meg kell keresni az illetékes adóhatóságot behajtás céljából, tehát a kérdésben feltett Ket.-es jogorvoslat fel sem vetődhet.

Készítette:

Molnárné dr. Tarkovács Márta
Hatósági Osztály
Békéscsabai Kirendeltség

Az építési engedélyezési eljárásban figyelembe veendő szempontokról egy konkrét bírósági döntés alapján

Az építési engedélyezési eljárásban az építésügyi hatóságnak a játékkerem, mint műszaki megoldás kialakításának szakmai megfelelőségéről kell döntenie.

Annak eldöntése, hogy egy épületben működhet-e I. kategóriájú játékkerem, a működési engedélyezési eljárásban vizsgálendő kérdés.

Az elsőfokú építésügyi hatóság építési engedélyt adott az építtető kérelmére az építtetői ingatlanra tervezett I. kategóriás játékkerem építésére.

A határozattal szemben a szomszédos ingatlan tulajdonosai jogorvoslati kérelmet nyújtottak be, melyben egyebek mellett arra hivatkoztak, hogy a játékkerem kialakításának feltételei nem teljesíthetők, mert a közelben található óvoda bejárta 200 méteres távolságon belül van.

A másodfokú építésügyi hatóság az elsőfokú építésügyi hatóság határozatát helybenhagyta azzal, hogy a hiánypótlás során benyújtott, javított helyszínrajzot kell jogerős záradékkal ellátni.

A másodfokú határozattal szemben a szomszédos ingatlan tulajdonosok, mint felperesek bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be. A felperesek kereseti kérelmüket arra alapították, hogy a perbeli játékkerem ifjúsági, gyermek-, oktatási intézmény 200 méteres körzetén belül helyezkedik el, amely a szerencsejáték szervezéséről szóló 1990. évi XXXIV. törvény (Szjtv.) 26. § (12) bekezdésébe ütközik. Az Szjtv. végrehajtására kiadott, az egyes szerencsejátékok engedélyezésével, lebonyolításával, és ellenőrzésével kapcsolatos feladatok végrehajtásáról szóló 32/2005. (X. 21.) PM rendelet (Vhr.) 3. §-a rögzíti azt, hogy a szerencsejáték szervező tevékenységre vonatkozó engedélyezési eljárás során az állami adóhatóság vizsgálja meg, hogy építtető megfelel-e a szerencsejáték szervező tevékenységhez szükséges, az Szjtv.-ben és a Vhr.-ben előírt személyi, tárgyi és gazdasági feltételeknek.

A Vhr. 26. § (1) bekezdése tiltó rendelkezést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az ifjúsági, gyermek-, oktatási vagy nevelési intézmény, ifjúsági klub, továbbá egyházi, illetőleg egészségügyi intézmény (továbbiakban: **védett intézmény**) 200 méteres körzetében I. kategóriába tartozó játékkerem működjön.

A Vhr. 26. § (2) bekezdése az Szjtv. 26. §-ának (12) bekezdésében foglalt gyermek és ifjúsági intézmény, a (3) bekezdés az oktatási, vagy nevelési intézmény, a (4) bekezdés az egyházi intézmény, az (5) bekezdés pedig az egészségügyi intézmény fogalmát határozza meg.

E rendelkezések alapján megállapítható, hogy a felperesek által hivatkozott alapfokú oktatási intézmény az óvoda, a Vhr. 26. § (6) bekezdése, az Szjtv.-ben meghatározott 26. § (12) bekezdésében foglalt oktatási vagy nevelési intézmény körbe tartozik.

A Vhr. 26. § (6) bekezdése az Szjtv.-ben meghatározott 26. § (12) bekezdésben meghatározott 200 méteres körzet értelmezését határozza meg akként, hogy e távolságon, körzeten a játékkerem és a védett intézmény közterületről nyíló bejárata közötti azon legrövidebb útvonalat kell érteni, amelyen a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 05.) KPM-BM együttes rendelet szabályait figyelembe véve közterületen gyalogosan a védett intézmény megközelíthető.

A perbeli esetben sem az első-, sem a másodfokú építésügyi hatóság nem vizsgálta, hogy a játékkerem elhelyezkedése az Szjtv. 26. § (12) bekezdésében, illetőleg a Vhr. 26. §-ában foglalt 200 méteres körzeten kívül, vagy belül található-e. Az alperes mind a kereseti kérelemre tett nyilatkozatában, mind a másodfokú határozatában azt az álláspontot fejtette ki,

hogyan a játékterem távolságára vonatkozó Szjtv. 26. § (7) bekezdésében, mind a Vhr. 39. §-ában foglalt feltételeket vizsgálta.

A megyei bíróság álláspontja szerint az építésügyi hatóság az építési engedély kiadásakor az Étv. 34. § (4) bekezdés, illetőleg a 36. § (1) bekezdés c) pontjának cb) és cc) alpontja értelmében vizsgálni köteles azt, hogy a játékterem kialakítási feltételei az egyéb jogszabályban foglalt előírásoknak is megfelelnek-e. Az Étv. 36. § (1) bekezdés c) pontjának cc) alpontja – amelyre a felperes is hivatkozott a kereset kiegészítésében – az egyes építményekre, területekre védeltséget elrendelő jogszabályokra utal. Az építmény fogalmát az Étv. 2. § 8. pont határozza meg, míg a közhasználatú építmény fogalmát a 9. pont rögzíti: „a közhasználatú építmény az olyan építmény (építményrész), amely település, településrész ellátását szolgáló funkciót tartalmaz, és használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható (pl. alap-, közép-, felsőfokú oktatási, egészségvédelmi, gyógyító, szociális, kulturális, művelődési, sport, pénzügyi kereskedelmi, biztosítási, szolgáltatási célú építmények mindenki által használható részei”. A megyei bíróság álláspontja szerint az Étv. 2. § 8. és 9. pontjának együttes értelmezése alapján az Étv. 36. § (1) bekezdés c) pontjának cc) alpontjában jelzett védeltséget elrendelő jogszabályok körébe tartozik a Vhr. 26. § (1) bekezdésében foglalt intézményi védeltséget tartalmazó rendelkezés is.

A megyei bíróság ítélete szerint az eljáró építésügyi hatóságoknak a játékterem kialakításánál vizsgálnia kellett volna a játékterem elhelyezkedését, az alapfokú oktatási intézménytől való távolságát is. A megyei bíróság álláspontja szerint a felperesek helyesen hivatkoztak kiegészített keresetükben az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) 50. § (2) bekezdésében foglaltakra is, mely szerint az építményeket, és azok részét a rendeltetési céljuknak megfelelően a helyszíni adottságok figyelembevételével kell megvalósítani. Az Étv. 34. § (4), 36. § (1) bekezdés c) pontjának cb) és cc) alpontjai, valamint az OTÉK 50. § (2) bekezdés az OTÉK 1. §-ában foglalt rendelkezések alkalmazása során nem hagyhatók figyelmen kívül a külön jogszabályban meghatározott egyéb követelmények, az Szjtv. 26. § (12) bekezdés, illetőleg a Vhr. 26. § (1), (2), (3) és (6) bekezdésében foglalt rendelkezések. Ezt követően foglalhat állást az alperes abban a kérdésben, hogy az építető (alperesi beavatkozó) számára az építési engedély kiadható-e, vagy sem.

A megyei bíróság álláspontja szerint a Vhr. mind a játékterem működésére, mind a kialakítására vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket, amelyből következik, hogy az építésügyi hatóságnak a Vhr. építési jellegű feltételeit az Étv. 34. § és 36. §-a alapján, mint külön jogszabályba foglalt előírást figyelembe kell vennie.

A megyei bíróság döntése ellen alperes és az alperesi beavatkozó egyaránt felülvizsgálati kérelmet nyújtott be.

A felülvizsgálati kérelem alapján a Legfelsőbb Bíróság ítéletével a megyei bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a felperesek keresetét elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete szerint a megyei bíróság az Étv. 34. § (4) bekezdésének és a 36. § (1) bekezdésének c) pontjának cb) és cc) alpontjának téves értelmezése folytán helytelen következtetésre jutott, amikor azt állapította meg, hogy az építési engedélyezési eljárásban is vizsgálni kell a működésre vonatkozó jogszabályi előírások – így az Szjtv. 26. § (12) bekezdésében foglaltak – megtartottságát is.

Az építési engedélyezési eljárásban a hatóság kizárólag az építési tevékenységre vonatkozó előírások betartását vizsgálja, amely többek között a tervek szerint alkalmazni kívánt szerkezeti megoldások, a felhasznált anyagok, kialakítások műszaki-biztonsági, állékonysági, építészeti-esztétikai megfelelőségére terjed ki, melynek eredményeként arról mond szakmai véleményt, hogy az adott építmény a tervek szerint, és a jelölt célra alkalmas módon megépíthető-e. Ennek megfelelően az építési engedélyezési eljárásban az építésügyi hatóságnak – többek között – a játékerem, mint műszaki megoldás kialakításának szakmai megfelelőségéről kellett döntenie, figyelembe véve, hogy az Szjtv. 26. § (7) bekezdése is támaszt az I. kategóriájú játékeremmel szemben építészeti elvárásokat (pl. saját vagy külön bejárat, építészetiileg zárt helyiség kialakítása.) Az építési engedély megadásával az építésügyi hatóság kizárólag azt állapította meg, hogy a tervek szerint az épület az adott célnak megfelelően megépíthető.

Annak eldöntése, hogy egy adott – akár ilyen rendeltetési céllal létrehozott – épületben működhet-e I. kategóriájú játékerem, a működési engedélyezési eljárásban vizsgálandó kérdés, melynek során az állami adóhatóság az Szjtv. 26. § (8) bekezdése alapján nyilvánít véleményt. Az Szjtv. 26. § (12) bekezdés szerinti azon előírás, hogy ifjúsági, gyermek-, oktatási vagy nevelési intézmény, ifjúsági klub, továbbá egyházi, illetőleg egészségügyi intézmény 200 méteres körzetében I. kategóriába tartozó játékerem nem működhet, működési és építészeti feltétel, mely feltétel fennálltának vizsgálata a működési engedélyezés része, így az állami adóhatóság és nem az építésügyi hatóság hatáskörbe tartozik. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. CXL. törvény (Ket.) 19. § (3) bekezdése alapján a hatóság a hatáskörét vagy annak gyakorlását másra nem ruházhatja át, a 19. § (4) bekezdése alapján a hatóságtól a hatásköre nem vonható el, így az állami adóhatóság helyett az építési hatóság nem dönthet a játékerem működésének engedélyezéséről, ezért jogsértő az az ítéleti megállapítás, hogy a működési feltételek megtartottságát az építésügyi hatóságnak kellett volna vizsgálni, és annak hiánya a határozat megalapozatlanságához vezet.

Téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja is, hogy az Étv. 36. § (1) bekezdés c) pontjának cc) alpontja alapján köteles az építési hatóság a „védőtávolság” vizsgálatára, mert az e törvényhely által hivatkozott védett építménnyel nem azonos az I. kategóriájú játékeremtől 200 méteres körzetben lévő intézmény (pl. óvoda, rendelő, templom). Az Étv. szabályozása szerint az építmény építészeti értékénél, így pl. kulturális, örökségvédelmi okból szorulhat védelemre, azaz lehet védett építmény, míg az Szjtv. szerinti védett intézmények esetén nem maga az épület kap „törvényi védelmet”, hanem az abban tartózkodó, odalátogató személyek, így azok, akiket a jogalkotó megóvni kíván a szerencsejáték káros hatásaitól, illetve védelmet élvez bizonyos tevékenység folytatása is (gyógyítás vagy vallásgyakorlás), melynek jellegével ütközik a szerencsejáték szórakoztató jellege.

A játékerem megépítését engedélyező építésügyi hatóság hatósági döntés az alperesi beavatkozót nem jogosítja a játékerem üzemeltetésére, a működés engedélyezésére – ahogy erre a határozatban helyesen utalt az alperes – külön eljárásban kerül sor, melynek során önmagában az a körülmény, hogy egy megjelölt célú építmény megépítésére építési engedélyt kapott, hivatkozási alapot nem jelent.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az építési engedélyezés során az alperes a releváns tényállást feltárta és megalapozott döntést hozott. Az ezzel ellentétes megállapítást tartalmazó jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

Készítette:

Haltrichné Dávid Emma

Hatósági Osztály

Koordinációs és Szervezési Főosztály tájékoztatói

Tájékoztató a cafetéria rendszerről

A köztisztviselői cafetériához a kereteket a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 49/F. §-a és a köztisztviselők cafetéria-juttatásának részletes szabályairól szóló 305/2009. (XII. 23) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) biztosítja, azonban a cafetéria mint rendszer alkalmazási szabályai egyéb jogszabályokban is megjelennek. Ezek közül a legfontosabbak:

- a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény,
- az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény,
- a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény,
- a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint a szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény.

A cafetéria – lényegét tekintve – a béren kívüli juttatások rendszerét jelenti rugalmasan alakítható csomagba rendezve, ahol a munkáltató egy keretösszeget állapít meg, amelyen belül a dolgozó választhatja meg a saját igényeinek megfelelő juttatási elemeket.

1. A cafetéria működése

Ahhoz, hogy a béren kívüli juttatások cafetéria-rendszer keretében legyenek igénybe vehetők, számos, a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényben (Szja tv.) lefektetett szabálynak kell megfelelni. A törvény 69. § (1) bekezdés d)-e) pontjai alapján:

- senki nem zárható ki a rendszerből;
- a cafetéria keretösszeg tekintetében mindenkinek azonos értékben kell megállapítani a rendelkezésére álló forrást (évközi belépésnél értelemszerűen arányosan);
- a szabályzatnak mindenki által megismerhetőnek kell lennie;
- nem lehet a juttatásokat teljesítményhez kötni.

A cafetéria működésének alapját a jogszabályokon túlmutató és részletes eljárásrendet tartalmazó **közszolgálati szabályzat** jelenti.

2. A közszolgálati (cafetéria) szabályzat

Az önkormányzatok esetében a közszolgálati szabályzat tartalmazza a cafetéria rendszer keretszabályait, amelyet a munkáltatónak kell elkészítenie. Ehhez a közigazgatási szerveknél meglévő közszolgálati szabályzatok átdolgozása szükséges.

A közszolgálati szabályzat tartalmi elemeit kimerítően felsorolni nem lehetséges. Tartalmazza különösen:

- a juttatás választásának feltételeit,
- a juttatás választható formáját (utalvány, egyéb),
- a választás módját (elektronikus úton vagy írásban, mindkét esetben alá kell írni) és menetét,
- az egyes juttatásokhoz kapcsolódó határidőket,
- a folyósítás rendjét,
- a kitöltendő nyomtatványokat,
- az egyes juttatásokkal történő elszámolás módját.

A szabályzatban számos kérdést kell és lehet rendezni, egyrészt a Ktv., másrészt a Korm. rendelet felhatalmazása alapján, továbbá figyelemmel kell lenni az Szja tv. rendelkezéseire is.

Érdemes rögzíteni a cafetéria célját: olyan béren kívüli juttatási rendszer biztosítása, amely a rendszer keretei között, egyénre szabott választásra ad lehetőséget.

A szabályzat hatálya – hasonlóan a mostani közszolgálati szabályzatokhoz – a köztisztviselőknél, ügykezelőknél túl kiterjed az adott szervnél foglalkoztatottakra, mint például a prémium évek programban résztvevő közszolgálati jogviszonyban állók, a munkavállalók, az ösztöndíjasok, az európai uniós forrásból finanszírozottak stb.

A szabályzatban célszerű feltüntetni az egyes juttatások jogszabályi háttérét, a felhasználási lehetőségeket, az adózás szempontjából fontos rendelkezéseket, az egyes juttatásokhoz megkívánt egyéb feltételeket.

A juttatásoknak több formája ismert (utalvány vagy számla alapján megtérítés, stb.), a munkáltatónak rendelkeznie kell arról, hogy melyiket biztosítja.

Minden egyes juttatás esetében ismertetni szükséges a szorzószámokat, azok jelentését, hiszen a cafetéria-keret tartalmazza a juttatásokhoz kapcsolódó közterheket is.

Szerepeltetni kell az egyes juttatások igénylésével, elszámolásával kapcsolatos határidőket, beleértve a kifizetést is (pl. internetszámla elszámolásakor).

A szükséges nyomtatványokat szintén a szabályzatban (annak mellékletében) indokolt szerepeltetni az egységes dokumentálás érdekében. A dokumentumokat két példányban kell készíttetni, amelyből az egyik a dolgozóé, és azt az adószabályoknak megfelelően meg kell őriznie.

Itt rögzíti a munkáltató a keretösszeg mértékét, a jogosultságra vonatkozó szabályokat, az egyes elemekre vonatkozó hasznos tudnivalókat és optimális esetben a szabályzat tartalmazza a szükséges nyomtatványokat is.

A cafetéria a naptári évre szól, legfontosabb mozzanata az év elején esedékes nyilatkozat, amelyben a rendelkezésre álló keret felhasználásáról kell dönteni, meghatározni az igényelt juttatásokat és azok mértékét. A nyilatkozat a legfontosabb elem a cafetéria-rendszerben, hiszen ez alapján kerülnek biztosításra a juttatások. Az önkormányzatok köztisztviselőinek a Ktv.-ben előírt határidőig (március 1.) kell megtenniük nyilatkozatukat. A nyilatkozattétellel egyidejűleg további, az egyes juttatásokhoz kapcsolódó nyilatkozatokra van szükség, amelyet az adózásra vonatkozó szabályok írnak elő.

A március 1-jei határidő igazodik az önkormányzatok költségvetésének elfogadásához. A költségvetésben tehát tervezni kell a cafetéria fedezetét, arról rendeletet fogad el a képviselő-testület, célszerű tehát itt rögzíteni az adott évi cafetéria juttatás összegét nem csak összegszerűen, hanem az illetményalap szorzatában is.

3. A cafetéria jogosultsági rendszere

A Ktv. értelmében a köztisztviselő jogosult a cafetériára, a közeli hozzátartozó nem. Az Szja törvény ugyan egyes juttatások esetében lehetővé teszi azt, hogy közeli hozzátartozó is részesülhessen a juttatásból, azonban a köztisztviselői cafetéria szabályai ezt nem engedik.

A közalkalmazottakra a cafetéria nem vonatkozik, számukra továbbra is a Kjt.-ben meghatározott módon, tehát csupán adható és nem kötelezően adandó béren kívüli juttatásokról beszélhetünk. Ilyen pl.: a melegétel hozzájárulás, illetve a pedagógusok által

hasznosítható szakkönyvtámogatás, természetesen ezek adható mértékét is befolyásolja adóvonzatuk.

A Ktv. és a Korm. rendelet szabályai értelemszerűen a köztisztviselői cafetériára vonatkoznak, de fontos hangsúlyozni, hogy a többi jogállási törvény hatálya alatt állókra is figyelemmel kell lennie a munkáltató közigazgatási szervnek a cafetéria bevezetésekor. A Ktv. szabályait kell alkalmazni így a polgármesterekre is, figyelemmel arra, hogy e jogállásokat szabályozó törvény háttérjogszabálya a Ktv és A polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló 1994. évi LXIV. törvény, amelynek 13. §-a előírja, hogy a polgármesteri foglalkoztatási jogviszonyra megfelelően alkalmazni kell a Ktv. 49/F. §-át is.

A Ktv. 49/F. § (2) bekezdés értelmében **nem jogosult cafetéria-juttatásra:**

- a tartós külszolgálaton lévő köztisztviselő,
- a nemzeti szakértőként foglalkoztatott köztisztviselő,
- a köztisztviselő azon időtartam vonatkozásában, amelyre illetményre vagy átlagkeresetre nem jogosult, feltéve, hogy a távollét időtartama meghaladja a 30 napot.

A leggyakoribb az, hogy a köztisztviselő a teljes naptári évben az adott közigazgatási szervnél áll jogviszonyban, ilyenkor a teljes keret jár neki. Ha azonban év közben történik a jogosultság megszerzése (pl. jogviszony létesítés, vagy GYES-ről, GYED-ről visszatérés), akkor időarányosan jár a keret. Ugyanúgy az időarányosságot kell figyelembe venni akkor, ha év közben megszűnik a jogviszony vagy elvész a jogosultság. Mivel a cafetéria-jogosultságot a Ktv. a jogviszonyhoz köti, így a próbaidősök és a részmunkaidősök is teljes keretre jogosultak.

A 2010. január 1-jén is tartósan távollévő köztisztviselőnek ugyanúgy nyilatkoznia kell, mint a többi köztisztviselőnek, figyelemmel arra, hogy a cafetéria szabályai 2010. január 1-jétől hatályosak. A távollét 30. napját követően kell a munkáltatónak újra vizsgálnia a jogosultságot.

4. A cafetéria keret, és a keretösszeg meghatározása

A köztisztviselőt megillető cafetéria juttatás éves összege az illetményalap minimum 5-szöröse, maximum 25-szöröse, ez egy konkrétan meghatározott összeg, forintban. A Korm. rendelet 2. § (5) bekezdése előírja, hogy az éves keretösszeget ezer forintra kerekítve kell megállapítani. E kerekítés alól a Ktv. szerinti minimum és a maximum összeg képez kivételt.

A cafetéria-juttatás éves összege „bruttó” keretösszeg, azaz magába foglalja az egyes juttatások adó tartalmát, így a köztisztviselő keretét az adó tartalommal együtt növelt összeggel kell csökkenteni. Az összegbe a közterhek tehát beletartoznak, de pl. az utalványok kezelési költsége a munkáltatót terheli.

Az egyes juttatási elemek után eltérő mértékű közterheket kell fizetni, ezt tükrözik az ún. szorzószámok.

A prémium évek programban résztvevő közszolgálati jogviszonyban állók esetében fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a 2009. évi CIX. törvény a prémiumévek programról (PÉP törvény) és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvényt is módosította, így a PÉP törvény 4. § (5) bekezdése kimondja, hogy a programban részt vevő közszolgálati jogviszonyban állót a Ktv.-ben meghatározott cafetéria-juttatás harminc százaléka illeti meg. A prémium évek programban résztvevő közszolgálati jogviszonyban álló e keretösszegegen belül ugyanolyan juttatások közül jogosult választani, ugyanolyan szabályok alapján, mint a többi köztisztviselő.

5. A juttatási elemek

Az igénybe vehető elemek körét a köztisztviselők esetében a Ktv. 49/F. § (1) bekezdése tartalmazza. A juttatási elemek áttekintéséhez az alábbi táblázat nyújt segítséget.

Juttatás megnevezése	Juttatásra vonatkozó Szja tv. szerinti jogszabályhelyek	Adó mértéke	Kedvezményes adózás határa	Kapcsolódó jogszabály
üdülés támogatása	Szja tv. 70. § (2) bekezdés a) pont (3) bekezdés a) pont (4) bekezdés a)-b) pont Szja tv. 71. § (1) bekezdés	25 % szja	minimálbér/év	
meleg étkezés vagy étkeztetés támogatása	Szja tv. 70. § (2) bekezdés b) pont (3) bekezdés b) pont (4) bekezdés d) pont Szja tv. 71. § (1) bekezdés	25 % szja	18.000 Ft/hó	
iskolakezdési támogatás	Szja tv. 70. § (2) bekezdés d) pont (4) bekezdés f) pont Szja tv. 71. § (1) bekezdés	25 % szja	minimálbér 30 %-áig/gyerek	
a munkáltató nevére szóló számlával megvásárolt, kizárólag a munkavállaló helyi utazására szolgáló bérlet	Szja tv. 70. § (2) bekezdés e) pont Szja tv. 71. § (1) bekezdés	25 % szja	korlátlan	
magánszemély javára az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár(ak)ba átutalt havi hozzájárulás	Szja tv. 70. § (5) bekezdés aa) pont Szja tv. 71. § (1) bekezdés	25 % szja	minimálbér 50 %-áig	A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény
magánszemély javára az önkéntes kölcsönös egészségpénztár(ak)ba/önse gélyező pénztár(ak)ba átutalt havi hozzájárulás	Szja tv. 70. § (5) bekezdés ab) pont Szja tv. 71. § (1) bekezdés	25 % szja	együttvéve a minimálbér 30 %-áig	Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény
magánszemély javára a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézménybe átutalt havi hozzájárulás	Szja tv. 70. § (5) bekezdés ac) pont Szja tv. 71. § (1) bekezdés	25 % szja	minimálbér 50 %-áig	A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény
magánszemély tagdíjának kiegészítéseként egyoldalú kötelezettségvállalás alapján a magánnyugdíjpénztárba fizetett összeg	Szja tv. 70. § (5) bekezdés b) pont Szja tv. 71. § (1) bekezdés	25 % szja	tagdíj- kiegészítés lehetséges mértékéig (10 %)	A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 26. § (5) bekezdés
internethasználat	Szja tv. 1. sz. melléklet 7.11 pont	0 %	korlátlan	

A cafetéria bármilyen elemet (nem nevesítettek is) tartalmazhat, a béren kívül. Korlátot szabhat ennek a közszolgálati szabályzat.

A Ktv. értelmében a felsorolt juttatásokra az Szja. tv. szerinti kedvezményes adózású körben, illetve egyéb feltételek teljesülése esetén jogosult a köztisztviselő. Egyéb feltétel például:

- étkezési jegy esetében az, hogy 18.000 Ft határig havonként adható;
- a bérlet számlájának a munkáltató nevére kell szólnia;
- az iskolakezdési támogatás csak a közoktatásban tanuló gyermek után jár stb.

6. Adó megfizetése, nyilvántartás vezetése

Az Szja törvény 71. § (3) bekezdése szerint a juttatónak az adót a juttatás hónapja kötelezettségeként, a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adó és járulékok bevallására, megfizetésére az adózás rendjéről szóló törvényben előírt módon és határidőre kell bevallania, illetőleg megfizetnie. A juttató a kedvezményes adózású juttatásokról nyilvántartást vezet.

7. Visszafizetés, elszámolás

A Ktv. 49/F. § (5) bekezdése szerint vagy vissza kell adni a juttatást, vagy vissza kell fizetni a juttatás értékét akkor, ha megszűnik a cafetéria-jogosultság, vagy a köztisztviselő jogviszonya. Visszaadni értelemszerűen csak azokat a juttatásokat lehet, amelyek nem névre szólnak. A visszafizetéshez célszerű nyilatkozatot aláíratni az illetményből (munkabérből) történő levonáshoz.

Készítette:

Dr. Szabó Andrea

Titkársági Osztály

Kecskeméti Kirendeltség

Tájékoztató a nyugdíj mellett foglalkoztatott köztisztviselők keresetkorlátozásáról

Azok a köztisztviselők, akik nyugdíj mellett keresőtevékenységet folytatnak és 2008. január 1-én illetve az követően és az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt:

- előrehozott, csökkentett összegű előrehozott öregségi nyugdíjban
- korkedvezményes nyugdíjban
- bányásznyugdíjban
- korengedményes nyugdíjban
- az egyes művészeti tevékenységet folytatók öregségi nyugdíjában
- az országgyűlési képviselők tiszteletdíjáról, költségtérítéséről és kedvezményeiről szóló törvény alapján járó öregségi nyugdíjban
- polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló törvény alapján járó öregségi nyugdíjban

részesülnek, meghatározott keretösszeg elérése után a saját jogú nyugdíjuk folyósítását szüneteltetni fogják.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 83/B. §-a alapján a nyugdíjas mindaddig jogosult az illetménye mellett a nyugdíjra is, amíg a nyugdíjjárulék

alapjául szolgáló illetménye a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér (2010-ben 73.500 Ft) 18-szorosát (2010-ben 1.323.000 Ft) el nem éri. Amennyiben a köztisztviselő illetménye az éves keretösszeget meghaladja, a következő hónap első napjától a tárgyév december 31. napjáig a nyugdíjfolyósítását szüneteltetni fogják. Ha a keretösszeg túllépésére december hónapban kerül sor, a decemberi nyugdíjat vissza kell fizetni.

A nyugdíjfolyósító szerv a nyugdíj folyósításának szüneteléséről, újbóli folyósításáról, valamint a nyugdíj visszafizetéséről hivatalból dönt, majd döntéséről a köztisztviselőt értesíti.

Fontos, hogy e korlátozás az öregségi nyugdíjkorhatár elérésével megszűnik.

Aki 2007. december 31-én már a fenti nyugellátások valamelyikében részesült, az keresőtevékenységet összegatharra tekintet nélkül folytathat.

Készítette:

Dr. Pap Ágnes

Koordinációs és Szervezési Főosztály

Tájékoztató a közigazgatási versenyvizsga mentességről

A közigazgatási versenyvizsga mentességre vonatkozó szabályozás egységes értelmezésének és gyakorlatának kialakítása érdekében mellékelten közzétesszük a Miniszterelnöki Hivatal Közszolgálati Személyzetpolitikai Főosztálya által, megkeresésünkre adott tájékoztatását:

1. A közigazgatási versenyvizsgáról szóló 126/2009. (VI. 15.) Korm. Rendelet 21. § c. pontja alapján mentesült a versenyvizsga letétele alól 2009. november 30-ig a jogviszony létesítése során az, aki a jogviszony létesítésével egy időben vezetői megbízást vagy kinevezést kapott. E személyek a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvényt (továbbiakban: Ktv.) módosító 2007. évi LXXXIII. törvény 44. §-a alapján alapvizsgára kötelezettek voltak. Ha az érintettek (szakirányú) felsőfokú végzettséget szereznek, akkor átsorolásukhoz az alapvizsga kötelezettség mellett a Ktv. 25. § (7)-(8) bekezdései alapján a szakvizsgát, valamint a Korm. rendelet 3. § (4) bekezdése alapján versenyvizsgát is le kell tenniük.
2. A fennálló és folyamatos közszolgálati jogviszony esetén a jogviszony fenntartásának nem feltétele a versenyvizsga letétele.
3. A Korm. rendelet 21. § a) pontjában foglalt mentességi eset azokra a köztisztviselőkre vonatkozik, akik a közszolgálati jogviszonyuk fennállása alatt vezetői megbízást, vezetői kinevezést kapnak.
4. A Korm. rendelet 23. § (3) bekezdésében foglalt mentesség mindazon személyekre (vezetőkre, jegyzőkre is) vonatkozik, akik a Korm. rendelet hatálybalépésekor közszolgálati jogviszonyban álltak és két éves közigazgatási gyakorlattal rendelkeznek.
5. A Ktv. 14. § (4) bekezdésében a jegyzők közszolgálati jogviszonya megszűnésére vonatkozó jogszabályi feltételek teljesülése esetén az érintetteknek nem áll fenn versenyvizsga kötelezettsége.
6. Ha az aljegyző ugyanannál az önkormányzatnál jegyzői pályázatot nyújt be, abban az esetben a Ktv. 10. § (11) bekezdése értelmében a pályázat érvényességi feltétele a

pályázat benyújtásának időpontjában az e törvény szerinti eredményes közigazgatási versenyvizsga megléte.

7. Ha a közszolgálati jogviszonyban nem álló a Korm. rendelet 17. §-a alapján felkerült a vizsgáztatói névjegyzékbe, és időközben vezetői megbízást, vezetői kinevezést kap, a versenyvizsga kötelezettsége fennáll.

A tájékoztatás a 60/1992. (XI. 17.) AB határozat értelmében nem tekinthető jogi iránymutatásnak, állásfoglalásnak, az egyedi jogalkalmazási ügyben valamennyi körülmény gondos mérlegelésével a döntést helyben kell meghozni.

Szociális és Gyámhivatal tájékoztatói

Hatáskörváltozás a szociális alapszolgáltatások, valamint a gyermekjóléti szolgáltatás és a gyermekek napközbeni ellátása működési engedélyezése területén

A 320/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet – az egyes szociális tárgyú kormányrendeletek működési engedélyezési eljárási szabályozásával összhangban – 2010. január 1. napjától módosította a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Gymr.). Ugyanakkor 2010. január 1. napjával hatályba lépett a 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendeletet felváltó új Szmr., a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szmr.).

Mindkét hivatkozott jogszabály szabályozása tekintetében új rendelkezés a működési engedélyezési hatáskör egységesítése és annak szociális és gyámhivatalhoz telepítése azon intézmények esetében, amelyek bentlakást is igénylő szolgáltatás mellett nyújtanak szociális alapszolgáltatást, gyermekjóléti szolgáltatást vagy gyermekek napközbeni ellátását. (2009. december 31. napjáig ezen hatáskörgyakorlás ugyanazon intézmény vonatkozásában megosztott volt a kiemelt városi jegyző és a szociális és gyámhivatal között.)

A Gymr. 3. § (4) bekezdése értelmében, ha a szolgáltató (intézmény) a székhelyén vagy valamelyik telephelyén a gyermekjóléti szolgáltatás, illetve gyermekek napközbeni ellátása mellett gyermekek átmeneti gondozását, gyermekvédelmi szakellátást vagy bentlakásos szociális intézményi ellátást is nyújt, a szolgáltató (intézmény) ellátást nyújtó székhelye és valamennyi telephelye tekintetében a székhely, telephely szerint illetékes szociális és gyámhivatalok járnak el első fokon. Tipikusan ilyen integrált intézmények a társulások/töbpcélú kistérségi társulások által fenntartott intézmények, ahol a gyermekjóléti szolgáltatás vagy a gyermekek napközbeni ellátása mellett pl. idősek otthona, fogyatékosok otthona, családok átmeneti otthona, helyettes szülői hálózat stb. működik.

Az Szmr. 3. § (3) bekezdése értelmében, ha a szociális szolgáltató, intézmény a székhelyén vagy valamelyik telephelyén a szociális alapszolgáltatás mellett bentlakásos intézményi ellátást, gyermekek átmeneti gondozását vagy gyermekvédelmi szakellátást is nyújt, a szociális szolgáltató, intézmény ellátást nyújtó székhelye és valamennyi telephelye tekintetében a székhely, telephely szerint illetékes szociális és gyámhivatalok járnak el első fokon. Ilyen formáció például, ha az intézményben a családok átmeneti otthona mellett vagy éppen ahhoz integráltan működik a gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatás.

A szervezeti struktúra megítélésében az adott intézmény alapító okirata és/vagy szervezeti és működési szabályzata nyújt segítséget.

A Ket. 22. § (1) bekezdése szerint a hatóság köteles az eljárás minden szakaszában a hatáskörét és illetékességét vizsgálni. Erre tekintettel és a fentebb említett hatáskörváltozás okán valamennyi kiemelt városi jegyző köteles az általa kiadott működési engedély kapcsán a hatásköre fennállását haladéktalanul megvizsgálni, s amennyiben hatásköre hiányát állapítja meg, úgy a Ket. 22. § (2) bekezdése értelmében az ügyben keletkezett iratokat köteles a

hatáskör hiányának megállapításától számított 5 munkanapon belül – végzéssel – a szociális és gyámhivatalhoz (annak kirendeltségéhez) áttenni az érintettek egyidejű értesítése mellett. A végzéshez csatolni kell a megküldött iratanyag iratjegyzékét is. (Az iratátételhez használható iratminta (végzés) letölthető a www.darkh.hu/Szociális és Gyámhivatal/Letölthető nyomtatványok oldalról)

Készítette:

Czudarhelyi Mária
Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények működési engedélyezési eljárását érintő főbb jogszabályváltozások

A Gymr. 2010. január 1. napjától hatályos szövegezésében lényegi változás a működést engedélyező szervekre nézve, hogy többféle gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző szolgáltató, intézmény számára egy működési engedélyt szükséges kiadni, míg telephellyel rendelkező szolgáltató, intézmény esetén az ellátást nyújtó székhely és az egyes telephelyek külön-külön rendelkeznek működési engedéllyel. A jogalkotó ezen szabályozással megszüntette azt az eltérő engedélyezési gyakorlatot, mely szerint a szociális ellátásban az intézmény, a gyermekjóléti szolgáltatások tekintetében pedig a szolgáltatás kerül működési engedélyezésre. Az új szabályozás a gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények esetében is az intézményt, szolgáltatót vonja működési engedélyezés alá.

Beépültek a rendeletbe az új szolgáltatási formákra (családi gyermekfelügyelet, hálózat formájában működtetett családi napközi) vonatkozó engedélyezési eljárási szabályok.

A fenntartó a – működési engedély kiadása, módosítása és visszavonása iránti – kérelmét a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által e célra rendszeresített adatlapon nyújthatja be, melynek adattartalmát a rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Az adatlap jelenleg még nem elérhető, elkészítése folyamatban van, az a későbbiekben a szakminisztérium – www.szmm.gov.hu – és hivatalunk honlapján is letölthető lesz. A formanyomtatvány hiánya azonban nem akadályozza a kérelem benyújtását. Az ügyfél írásban, a Gymr. 1. számú mellékletében meghatározott adattartalommal a kérelmét előterjeszheti. Felhívjuk azonban a figyelmet a Ket. 37. § (3) bekezdésére, mely szerint nem bocsátható ki hiánypótlási felhívás, ha az ügyfél a kérelmet azért nem formanyomtatványon nyújtja be, mert a formanyomtatvány kitölthető és letölthető változatát a hatóság az elektronikus tájékoztatás szabályai szerint nem tette közzé.

Az új szolgáltatási formák bevezetésével és egyebekben bővült a kérelemhez csatolandó mellékletek köre. Amennyiben kérelmező a Gymr.-ben meghatározott adatokat, dokumentumokat nem mellékel, azok beszerzése, ellenőrzése az engedélyező szervet terhelik. Az engedélyező szerv a Ket. belföldi jogsegélyre vonatkozó szabályainak alkalmazásával jár el.

Változtak a szakhatósági hozzájárulások szabályai:

> *Családi napközi* működési engedélyének kiadására irányuló eljárásban (ha egy lakásban egy családi napközi kerül kialakításra, és a gondozott gyermekek száma nem haladja meg a hét főt) első fokú eljárásban kizárólag az *Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálatnak* (a továbbiakban: ÁNTSZ) a szolgáltató székhelye, telephelye szerint illetékes kistérségi, fővárosi kerületi intézete.

> *Hálózat formájában működtetett családi napközi és az alternatív napközbeni ellátások* működési engedélyének kiadására irányuló eljárásban az *ÁNTSZ*-nek a szolgáltató székhelye, telephelye szerint illetékes kistérségi, fővárosi kerületi intézete, a szolgáltató székhelye, telephelye szerint illetékes *tűzvédelmi szakhatóság és építésügyi hatóság*.

> *Bölcsőde, hetes bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona, gyermekotthon és utógondozó otthon* működési engedélyének kiadására irányuló eljárásban az *ÁNTSZ, tűzvédelmi szakhatóság, valamint építésügyi hatóság* mellett a *Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal* elsőfokú szakhatóságként eljáró szerve – szakhatóságként működnek közre. Családok átmeneti otthona és utógondozó otthon esetén csak abban az esetben van szükség a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal szakhatósági véleményére, ha az intézmény meleg étkeztetést nyújt.

> *Családi gyermekfelügyelet* engedélyezése esetén szakhatóság nem vesz részt az eljárásban, de a területi védőnőt szakértőként kell kirendelni.

A működési engedély tartalmi elemei bővülnek a fenntartó, az intézmény, valamint a működtető adószámának megjelenítésével.

A határozott időre szóló működési engedélyt felváltja az ideiglenes működési engedély, illetőleg abban az esetben adható ki határozott idejű működési engedély, ha a szolgáltatótevékenység végzésére rendelkezésre álló ingatlan használatának joga határozott időre szól. Minden más esetben ideiglenes működési engedély kiadására kerül sor, ha az intézmény nem felel meg minden feltételnek, de az engedély a jogszabály alapján kiadható.

A rendelet alapján megszűnik az ismételt engedélyezés, vagyis változás esetén a működési engedély módosítását kell kérelmezni, melyben a változással összefüggő körülményekkel kapcsolatos iratokat kell csatolni, valamint a változással összefüggő körülményeket kell vizsgálni és bizonyítási eljárást lefolytatni – a rendelkezésben meghatározott módon. A működési engedély módosítását többnyire az ok bekövetkeztétől számított egy hónapon belül kell kérelmezni, bizonyos esetekben pedig a változásnak megfelelő működés megkezdése előtt.

Több olyan, a joggyakorlatban jelenleg is élő szabály rögzítésre került, mint pl. a fenntartóváltozást a régi és az új fenntartónak együttesen kell kérelmeznie; bizonyos esetekben igazolni kell, hogy az ellátottak a változáshoz hozzájárultak; hogyan módosítható az ideiglenes működési engedély; mit kell tenni, ha a módosítás engedélyezhető ugyan, de a hatóság más kérdésben jogsértést tapasztal.

Egyes esetekben a felelős fenntartói tervezés érdekében meghatározásra került, hogy a működési engedély módosítása mikor kérhető. A nevelőszülőnek és helyettes szülőnek a működési engedélyből való törlése, illetve férőhelyszámának csökkentése miatt a működési engedély módosítását abban a naptári negyedévben kell kérelmezni, melyben a változás bekövetkezett, naptári negyedévenként egy alkalomra korlátozva. A negyedév lejártát megelőzően előterjesztett ismételt kérelem idő előttinek minősül és a Ket. 30. § d) pontja alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának van helye.

A működési engedélyt módosító határozatban fel kell tüntetni azt az időpontot, melytől kezdődően a szolgáltató (intézmény, hálózat) a módosításnak megfelelően működtethető; ez

jellemzően a módosításról szóló döntés jogerőre emelkedésével veszi kezdetét, valamint a működési engedélynek a módosítást követően hatályos adatait, mely a gyakorlatban a működési engedély módosítása utáni egységes szerkezetbe foglalását jelenti. Ha a fenntartó azelőtt kérelmezi a határozott idejű, illetve ideiglenes működési engedély hatályának módosítását, mielőtt az hatályát vesztené, a kérelem elbírálásáig a működési engedély korábbi hatálya meghosszabbodik.

Pontosításra kerültek a bejelentési kötelezettség és a szolgáltató, intézmény megszüntetésének szabályai is, különös tekintettel az ellátásra köteles állami fenntartók vonatkozásában.

A működési engedélyt kiadó határozat jogerőre emelkedését követő 15 munkanapon belül az első fokú működést engedélyező szervnek a fenntartó részére – a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter által erre a célra rendszeresített formában – a szükséges számú példányban tanúsítványt kell kiállítania. A tanúsítvány adattartalmát a Gymr. 2. számú melléklete tartalmazza. A tanúsítványt a szolgáltató, intézmény székhelyén, telephelyén és területi irodáiban jól látható módon ki kell függeszteni. A tanúsítvány célja, hogy elősegítse az ellátást igénybe venni szándékozók tájékozódását, míg a működési engedély a hatóságok számára nyújt információt.

Lényeges változás következett be a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenységek ellenőrzésének lefolytatása szabályozásában is:

- A működést engedélyező szervnek éves ellenőrzési tervet kell készítenie, melyet megküld a felügyeleti szervnek és az ellenőrzésbe bevonandó szakhatóságnak.
- Az ellenőrzés bizonyos esetekben a szakhatóság bevonásával történik.
- Hiányosságok, jogsértő állapot észlelése esetén annak jellegétől és súlyától függően kell szankciókat kiszabni.
- A bírságot az első fokon eljáró működést engedélyező szerv számlájára – ha fizetési kedvezményt nem engedélyeztek – a kiszabó határozat jogerőre emelkedését követő 22 munkanapon belül kell megfizetni és annak megtörténtét 3 munkanapon belül igazolni.

Készítette:

Károl Anett

Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

A szociális szolgáltatók és intézmények működési engedélyezési eljárását érintő főbb kérdések

A 2010. január 1-jétől hatályos Szmr.-ben újdonság, hogy a szociális szolgáltató és szociális intézmény működési engedélyezése és ellenőrzése esetén azonos rendelkezéseket alkalmaznak a működést engedélyező szervek, tehát a városi jegyző, illetve a szociális és gyámhivatal. Korábban eltérő rendelkezések vonatkoztak a szociális szolgáltatóra, a nappali intézményre, illetve a bentlakásos intézményre és ez megnehezítette a működést engedélyező szervek jogalkalmazói tevékenységét.

Az Szmr. egyértelműen rögzíti, hogy többféle szociális szolgáltatást nyújtó szociális szolgáltató, intézmény számára egy működési engedélyt kell kiadni. Telephellyel rendelkező szociális szolgáltató, intézmény esetén az ellátást nyújtó székhelyre és az egyes telephelyekre külön kell működési engedélyt kiadni. Abban az esetben, ha a működési engedély nem felel meg ezen szabályoknak, pl. a működési engedély szolgáltatásonként külön-külön került kiadásra, a működést engedélyező hatóságnak intézkednie kell a jogsértő működési engedély visszavonása és jogszerű működési engedély kiadása iránt.

Az Szmr. sem ismeri már az ismételt működési engedélyezés fogalmát. Amennyiben a működési engedélyben feltüntetett adatok megváltoznak, akkor a fenntartónak a működési engedély módosítását kell kezdeményeznie. A módosítást bizonyos esetekben az ok bekövetkeztétől számított egy hónapon belül kell kérelmezni (pl. fenntartó adatainak változása; szociális szolgáltató, intézmény nevének változása; adószám változása; közterület átnevezése, átszámozása miatt stb.), egyéb esetben pedig azt megelőzően kell kérelmezni, hogy a szociális szolgáltatót, intézményt elkezdjenek a módosítás iránti kérelemben foglaltaknak megfelelően működtetni (pl. új szociális szolgáltatás bevezetése, férőhelyfejlesztés, emelt szintű férőhelyek csökkentése stb.).

Az Szmr. korlátozza a működési engedély módosítása kérelmezésének gyakoriságát és így a módosítás fenntartóváltozás esetén évente egyszer, míg egyéb esetekben naptári negyedévenként egyszer kérelmezhető (mindkét esetben vannak kivételek). Lényeges változás, hogy fenntartóváltás esetén a kérelmet a korábbi és az új fenntartónak együttesen kell benyújtania.

Az Szmr. lehetőséget biztosít arra, hogy a fenntartó kérelmére a szakhatóság előzetes szakhatósági állásfoglalást adjon ki, amely akkor használható fel a működési engedélyezési eljárásban, ha a fenntartó a kérelmet az előzetes szakhatósági állásfoglalás kiadását követő hat hónapon belül benyújtja.

A működési engedély kiadása, módosítása és visszavonása iránti kérelmet a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által e célra rendszeresített adatlapon vagy elektronikus úrlapon lehet benyújtani. Az adatlap és az elektronikus űrlap adattartalmát az Szmr. 1. számú melléklete határozza meg. Jelenleg ez az adatlap sem érhető el a kormányzati portálon, azonban ez nem akadály a kérelem előterjesztésének, fontos azonban, hogy a fenntartó a kérelmet az Szmr. 1. számú melléklete szerinti adattartalommal terjessze elő.

Az Szmr. lehetőséget ad határozott idejű és ideiglenes működési engedély kiadására is. Amennyiben a nappali, illetve a bentlakásos intézmény elhelyezésére szolgáló ingatlan használatának joga határozott időre szól a működést engedélyező szerv a működési engedélyt legfeljebb arra az időre adja ki, ameddig az ingatlan a szociális intézmény használatában van (határozott idejű működési engedély). Ha a szakhatóság a hozzájárulását határozott időre adta meg, a szakhatósági állásfoglalásban meghatározott időre ideiglenes működési engedélyt kell kiadni. Ha a szakhatóság a hozzájárulását ismét határozott időre adja meg, az ideiglenes működési engedély hatálya meghosszabbítható.

A szociális szolgáltatók és intézmények esetében is bővült a működési engedély adattartalma, illetve már a szociális szolgáltatók esetében is szükséges tanúsítvány kiállítása. A tanúsítványt a szociális szolgáltató, intézmény székhelyén, telephelyén és az ellátottak számára nyitva álló egyéb helyiségben is ki kell függeszteni, így a tanúsítványt a szükséges számú példányban kell kiállítani.

A szociális szolgáltatók és intézmények ellenőrzésével kapcsolatosan a működést engedélyező szervnek ellenőrzési tervet kell készítenie, melyet minden év január 31. napjáig meg kell küldenie felügyeleti szervének, az illetékes módszertani intézményeknek és az ellenőrzésbe bevonandó szakhatóságoknak.

Az ellenőrzést megelőzően legalább 15 munkanappal ellenőrzés lefolytatása céljából meg kell keresni étkeztetés, nappali ellátás és bentlakásos intézményi ellátás esetén az ÁNTSZ kistérségi intézetét.

Az ellenőrzés során feltárt hiányosságok jellegétől függően bővült a működést engedélyező szervek által alkalmazható szankciók köre. A jogsértés jellegének, súlyának megfelelően egyidejűleg több jogkövetkezmény is megállapítható.

Lényeges változás, hogy az ellenőrzés során feltárt hiányosság megszüntetése érdekében legfeljebb három évre szóló hatósági szerződés köthető a fenntartóval. Korábban a hatósági szerződés megkötésének időbeli korlátja nem volt.

Készítette:

Tihanyi Judit

Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

A gyermekjóléti, gyermekvédelmi és szociális szolgáltatók, intézmények működési engedélyével összefüggő eljárási határidők és cselekmények

Határidő	Eljárás megindítására jogosult/köteles	Működési engedély változása
Közös határidők		
Haladéktalanul, ill. hatáskör hiányának megállapításától számított 5 munkanapon belül	Jegyző hivatalból	Hatáskör vizsgálata, hatáskör hiányában az iratoknak a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szociális és gyámhivatalhoz (annak kirendeltségéhez) történő áttétele, erről az érintettek értesítése
2010. január 31.	Jegyző, szociális és gyámhivatal hivatalból	Ellenőrzési terv elkészítése és annak felügyeleti szervhez, valamint érintett szakhatósághoz történő megküldése
2010. június 30.	Fenntartó kérelmére	A gyermekjóléti, gyermekvédelmi és a szociális vállalkozói engedéllyel rendelkező fenntartók kötelesek kérni felvételüket az egyéni vállalkozók nyilvántartásába
2010. december 31.	Szociális és gyámhivatal hivatalból	A városi jegyzők által felterjesztett működési engedélyek jogszerűségének felülvizsgálata, a hatályos jogszabályoknak megfelelő működési engedély kiadása, a városi jegyző által korábban kiadott működési engedély visszavonása
2010. december 31.	Jegyző, szociális és gyámhivatal hivatalból	A kiadott működési engedélyek felülvizsgálata, a Gymr. 3. § (3) bekezdésében, az Szmr. 3. § (1) bekezdésében meghatározottaknak meg nem felelő működési engedély visszavonása és

		jogszerű működési engedély kiadása
2010. december 31.	Jegyző, szociális és gyámhivatal hivatalból	A kiadott működési engedélyek felülvizsgálata, a Gymr. és Szmr. által meghatározott adattartalomnak megfelelő módosítása
2010. december 31.	Jegyző, szociális és gyámhivatal hivatalból	A módosítással vagy felülvizsgálattal nem érintett működési engedélyek tekintetében tanúsítvány kiállítása
Gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények		
2010. június 30.	Fenntartó kérelmére	Családi napközik hálózatba történő szervezése (Gyvt. 43. § (10) bek.), a működési engedélyek módosításának kezdeményezése
Szociális szolgáltatók, intézmények		
2009. december 31. napját követő 22 munkanapon belül	Jegyző, szociális és gyámhivatal hivatalból	Működési engedély visszavonása: a fenntartó nem kérte a szociális alapszolgáltatás ellátási területének módosítását és az ellátási terület nem felel meg a hatályos Szmr. 6. § (3) bekezdésében foglaltaknak
2010. február 28.	Jegyző, szociális és gyámhivatal hivatalból, hatósági ellenőrzéssel	Működési engedély módosítása: házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén az ellátható személyek és kihelyezhető jelzőkészülékek számának feltüntetése, amennyiben az ellenőrzést 2009. december 15. napjáig nem folytatták le
2010. június 30.	Fenntartó kérelmére	Működési engedély módosítása: a szolgáltatást nyújtó székhelynek, telephelynek, nyitva álló helyiségnek és szakmai központnak az ellátási területen kell lennie
2010. június 30-át követő 22 munkanapon belül	Jegyző, szociális és gyámhivatal hivatalból	Működési engedély visszavonása: a székhely, telephely nem felel meg az Szmr. 6. § (4) bekezdésében foglaltaknak nek központ nem az ellátási területen van, illetve a nyitva álló helyiség működési engedélyből való törlése
2010. június 30-át követő 22 munkanapon belül	Jegyző, szociális és gyámhivatal hivatalból	Működési engedély módosítása és a nyitva álló helyiség működési engedélyből való törlése
2010. december 31.	Fenntartó	A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatásnál a kétirányú kommunikációra vonatkozó feltétel teljesítése (37/2007. (XII. 22.) SzMM rend.

Készítette:

Dr. Sárkány Péter
Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

Az aktív korúak ellátását érintő jogszabályi változások és egyébek

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi CIX. törvény több ponton módosította a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt (továbbiakban: Szt.), melynek rendelkezései főszabály szerint 2010. január 1-jétől léptek hatályba. A törvénnyel egyidejűleg a 323/2009. (XII. 29.) Korm. rendelettel módosításra került a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) is.

A jogszabály-módosítások a következők:

2009. november 15-től aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult. (Szt. 33. § (5) bekezdés) Ez alól kivételt jelent, ha egy családban egyidejűleg egy fő rendelkezésre állási támogatásban, egy fő pedig rendszeres szociális segélyben részesül. (Szt. 33. § (6) bekezdés) A jegyzőknek el kellett végezniük azon jogosultságok „felülvizsgálatát”, ahol egy családban 2 fő részesült rendelkezésre állási támogatásban. 2009. december 31-ig folyósítható csak mindkét fő számára a korábban megállapított rendelkezésre állási támogatást. 2010 januárjától az érintettek közös nyilatkozatában megjelölt személy részesülhet csak támogatásban.

A jogszabály változás lehetővé teszi az aktív korú ellátásra való jogosultsága esetén a **rendszeres szociális segélyben részesülők körének bővítését.** (Szt. 37/B. § (1) bekezdés d) pont) Az Szt. felhatalmazása alapján a települési önkormányzat a helyi rendeletében (az 55. év felettiek és a 14 éven aluli (nappali ellátásban nem részesülő) gyermeket nevelők mellett) további mentesítési feltételeket állapíthat meg a közfoglalkoztatásban történő részvételt akadályozó vagy kizáró családi körülmények, egészségi vagy mentális állapot alapján.

Pontosításra került a **közcélú foglalkoztatás keretében** ellátható feladatok és bevonható szervezetek köre: a települési önkormányzat a jogszabály alapján előírt vagy önkéntesen vállalt feladatait nem csak költségvetési szerv, hanem önkormányzat többségi tulajdonában álló gazdasági társaság és társadalmi szervezet útján is biztosíthatja. Közcélú munkavégzésnek tekinthető a jogszabály által ellátott – állami – feladat is, melynek ellátásában a települési önkormányzat megállapodás alapján közreműködik. (Szt. 36. § (2) bekezdés)

A rendelkezésre állási támogatásban részesülőt, ha az állami foglalkoztatási szerv, **álláskeresési megállapodásban rögzítetten** foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésére kiközvetíti, vagy előírja számára a képzésben, a munkaerő-piaci programban, illetve a foglalkoztathatóság javítását célzó programban történő részvételt, **ezzel egyidejűleg a közcélú munkavégzésre a települési önkormányzat nem kötelezheti.** (Szt. 35. § (6) bekezdés) A foglalkoztatásra irányuló jogviszony közvetítés eredményéről az állami foglalkoztatási szerv a jegyzőt tájékoztatni köteles (Szt. 35. § (7) bekezdés)

Kibővült a közfoglalkoztatási terv előzetes véleményezésébe bevonandó szervezetek köre, az állami foglalkoztatási szerv, és a – 2000 fő feletti települések esetén – a helyi szociálpolitikai kerekasztal mellett az **érintett települési kisebbségi önkormányzatok** számára is meg kell küldeni a tervezetet véleményezés céljából.

Szabályozásra került a **közfoglalkoztatási terv módosításának kötelezettsége** abban az esetben, ha a közfeladatban bekövetkező változás az ellátásukhoz szükséges létszám meghatározott mértékű bővítését vagy csökkenését eredményezi. A módosítási kötelezettség akkor áll fenn, ha a félév végéig a közfoglalkoztatásba bevonni tervezett és a ténylegesen foglalkoztatott személyek számának különbözete 2000 fő feletti lakosságszámú településeknél a 10 %-ot, 20.000 fő feletti lakosságszámú településeknél a 20 %-ot meghaladja. (Szt. 37/A. § (4) bekezdés, R. 19. § (2) bekezdés)

A közfoglalkoztatási tervet, valamint annak módosítását elektronikus úton is meg kell küldeni a munkaügyi központnak. (R. 19. § (1) bekezdés)

2010. január 1-jétől két változás következett be a munkaügyi hatóság által megállapított jogerős **jogellenes munkavégzése esetén** (Szt. 37/F. (4) bekezdés):

1. Nem az ellátásra való jogosultságot, hanem a **támogatás folyósítását kell 1 hónapra felfüggeszteni.**
2. Az egy hónap időtartamú felfüggesztés nem a határozat jogerőre emelkedését követő hónap első napjától, hanem a **jogerőre emelkedésről szóló értesítés megérkezését követő hónap első napjától számítandó.**

Pontosításra került az aktív korú ellátásra való **jogosultság megszüntetésének** azon esete, melyre a **jogellenes munkavégzés** 2 éven belüli, ismételt megállapítása miatt kerül sor: Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultság fennállása alatt a munkaügyi hatóság a jogellenes munkavégzés tényét két éven belül ismételten jogerősen megállapította, az ellátásra való jogosultságot meg kell szüntetni. (Szt. 37/F. § (1) bekezdés ad) pont)

További módosítást jelent, hogy 2010. január 1-jétől **megszűnt az aktív korúak ellátására jogosultak elhelyezkedése esetén** az öregségi nyugdíjminimum összegének 3 hónapig 50, illetve további 3 hónapig az ellátás 25 %-ának megfelelő összegű **továbbfolyósítása**. (Szt. 37/E. §)

Az Szt. 4. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában nem minősül vagyonnak a **mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű**. A Kormányrendelet pontosította, hogy mi minősül ilyen gépjárműnek. A jogosultság megállapításakor csak egy személygépkocsi vehető figyelembe akkor, ha a gépjárművet rendeltetésszerűen olyan személy szállítására használják, aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló kormányrendelet szerint mozgáskorlátozottnak vagy a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény szerint mozgásszervi fogyatékosnak minősül.

Egyebek:

Az **öregségi nyugdíjminimum legkisebb összege** nem változott, a 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 11. §-a alapján jelenleg is 28.500,- Ft.

A 295/2009. (XII. 21.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése alapján a **minimálbér** 73.500,- Ft-ra emelkedett.

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló 2009. évi CXXX. törvény 77. § (1) bekezdése alapján az Szt. 50/A. §-ának (8)-(9) bekezdése szerinti **egyéni gyógyszerkeret havi és az eseti keret éves összege** 2010. évben is változatlanul 12.000,- Ft, illetve 6.000,- Ft.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 2009. október 1-jétől hatályos módosítása érintette a szakhatóságra vonatkozó rendelkezéseket is. A Ket. 102. § (5) bekezdése alapján azon **közgyógyellátási ügyekben**, ahol az eljárásban szakhatóság (REP) közreműködött, az első fokú döntést hozó hatóságnak még a fellebbezés elbírálásra történő felterjesztése előtt **meg kell küldenie a fellebbezést a szakhatóságnak**. A szakhatóság állásfoglalását kijavíthatja, kiegészítheti vagy módosíthatja. A szakhatóság a fellebbezésről kialakított álláspontjáról is nyilatkozhat. Ha a szakhatóság határidőben nem nyilatkozik, azt úgy kell tekinteni, hogy állásfoglalását fenntartotta.

A Ket. 103. § (3) bekezdése szerint, ha a fellebbezés alapján a szakhatóság megállapítja, hogy a szakhatósági állásfoglalás jogszabályt sért, állásfoglalását módosíthatja, mely esetben – a Ket. 103. § (5) bekezdése alapján – a hatóság – a szakhatósági állásfoglalásnak megfelelően módosítja döntését.

Fenti jogszabályi rendelkezések értelmében tehát ezekben az ügyekben még a fellebbezés felterjesztése előtt meg kell küldeni a fellebbezést a szakhatóságnak, és csak ezt követően kerülhet sor az iratoknak az elbírálásra jogosult hatósághoz történő felterjesztésére.

Készítette:

Prikkelné Fekete Erika
Szociális és Gyámhivatal
Kecskeméti Kirendeltség

Az aktív korúak ellátására való jogosultságot érintő jogorvoslati eljárások 2009. évi tapasztalatai

Az Szt. 2009. évi – aktív korúakat érintő – módosításával a közfoglalkoztatásra helyeződött a hangsúly. Maga a jogszabály is ezt nyomatékosítja, hiszen kimondja, hogy a rendelkezésre állási támogatás arra az időtartamra illeti meg az aktív korúak ellátására jogosult személyt, amíg neki fel nem róható okból nem vesz részt a közfoglalkoztatásban. A közfoglalkoztatás jogszabály szerinti minimális időtartama meghosszabbodott, háromszorosára növekedett.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás megszervezése, a közfoglalkoztatási terv elkészítése, a források biztosítása, a szervezési feladatok, és eljárásrend kialakítása jelentős munkaterhet rótt az önkormányzatokra.

A feladatok ellátása – a jegyzői hatáskörbe tartozó jogosultság megállapítása, felülvizsgálatok, ellátás megszüntetése, a jogszabálysértő magatartás szankcionálása, valamint az önkormányzat feladatát képező közfoglalkoztatás biztosítása, a munka megszervezése, felajánlása, munkajogi kezelése – a hatóságoknál a hivatali munkamegosztás területén gyakran nem különült el. A megváltozott jogszabályi környezet sokrétű feladatokat határozott meg az elsőfokú hatóságoknak.

A szociális és gyámhivatal által lefolytatott jogorvoslati eljárások során szerzett tapasztalataink megosztásával a jogszabályok gyakorlati alkalmazása terén jelentkező problémákra szeretnénk rávilágítani, és segíteni szeretnénk a jogalkalmazói gyakorlatot.

Növekvő számban fordult elő, hogy a közfoglalkoztatás során felajánlott munka visszautasítása miatt az elsőfokú hatóság kénytelen szankciót alkalmazni, és a jogosultság megszüntetése iránt kell intézkednie.

A jegyző aktív korúak ellátásával kapcsolatos hatósági feladatai és az önkormányzat közfoglalkoztatás során végzett cselekményei szorosan egymásra épülnek.

Az Szt. 37/F. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja értelmében meg kell szüntetni az aktív korúak ellátására való jogosultságát annak a személynek, aki a felajánlott és megfelelő munkalehetőséget nem fogadja el, vagy közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát jogellenesen megszünteti, továbbá akinek a közfoglalkoztatásra irányuló jogviszonyát a munkáltató rendkívüli felmondással szüntette meg.

Mi is az a megfelelő munkalehetőség, és milyen eljárási szabályokat kell betartani a munkát felajánló szervnek ahhoz, hogy szükség esetén a hatóság szankcionálhassa a megfelelő munka visszautasítását.

Az aktív korúak ellátására jogosult, rendelkezésre állási támogatásban részesülő személy számára felajánlott munka az Szt. 35. § (2) bekezdése szerint akkor megfelelő, és azt a személy akkor köteles elfogadni, ha

a) a munka a szakképzettségének, iskolai végzettségének vagy annál eggyel alacsonyabb szintű végzettségnek, vagy az általa utoljára legalább hat hónapig betöltött munkakör képzettségi szintjének, valamint az Flt. 25. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelel – azaz egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas –, továbbá

b) a munka

ba) teljes munkaidőben történő foglalkoztatás esetén az Flt. 25. § (2) bekezdés d) pontjának megfelel, azaz a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg, és a várható havi kereset eléri a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegét, vagy

bb) részmunkaidős foglalkoztatás esetén megfelel annak a feltételnek, hogy a munkahely és a lakóhely közötti naponta történő oda- és visszautazás ideje az Flt. 25. §-a (2) bekezdésének d) pontjában meghatározott időtartam felét nem haladja meg, és a várható havi kereset legalább a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegének időarányos részét eléri.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 17. § (4) bekezdése szerint a felajánlott, és az Szt. 35. § (2) bekezdése szerint megfelelő munkalehetőségről a rendelkezésre állási támogatásra jogosult személyt a munkakezdés időpontjánál legalább öt munkanappal korábban tájékoztatni kell.

Ahhoz, hogy az aktív korúak ellátásában részesülő ügyfél a közfoglalkoztatás keretében munkát végezhesen, a közfoglalkoztatást szervezőnek számos feladata van, melyek közül néhány fontosabbat kiemelünk.

Először az ügyfél arról értesül, hogy közfoglalkoztatása ügyében meg kell jelennie. Ez még nem a munka felajánlása, csak előzetes tájékoztatás. Ha az ügyfél, a hivatalos iratokra vonatkozó kézbesítési szabályok szerint az iratot átvette, és ezt az első megjelenést elmulasztja, úgy – álláspontunk szerint – a felajánlott munka visszautasításához fűződő jogkövetkezmények alkalmazhatók.

Ha az ügyfél megjelenik, úgy általában a személyes megjelenéskor kap tájékoztatást arról, hogy közcélú munka keretében milyen munka kerül felajánlásra, mely munkáltatónál. Tájékoztatást kap arról is, hogy orvosi vizsgálaton kell részt venni és annak konkrét időpontjáról is. Arról is tájékoztatni kell, hogy a vizsgálat eredményével hol és mikor kell

jelentkeznie, valamint arról is, hogy a munkaszerződés megkötésével kapcsolatban mikor kell megjelenni, és a munkakezdés tervezett időpontját is közölni szükséges.

Bár ez az aktív korúak ellátására jogosultságot megállapító határozat tartalmi eleme is, és erről az ügyfél korábban már értesült, de célszerű ismételt tájékoztatni, hogy a munka visszautasításának milyen következményei vannak.

A közfoglalkoztatás keretében tehát konkrét, pontosan meghatározott munkát kell felajánlani. Az általános jellegű felajánlás nem fogadható el. Az ellátásban részesülő olyan általános nyilatkozata, mely szerint az önkormányzat által közfoglalkoztatás keretében felajánlott, megfelelő munkát elfogadja, ha azt nem előzi meg az önkormányzat részéről konkrét munka felajánlása, szintén nem felel meg a jogszabályi rendelkezéseknek, és ilyen nyilatkozat az ügyféltől nem kérhető.

Tehát a pontosan meghatározott munka felajánlása mellett, a munkakezdés tervezett kezdő időpontja, illetve minden más olyan megjelenési időpont írásban történő rögzítése is elengedhetetlen, melynek elmulasztása az ellátás megszüntetéséhez vezethet.

Ha ezek az időpontok, kötelezettségek nincsenek rögzítve és dokumentálva, akkor a hatóság elmulasztás miatt, vagy a munka visszautasítása esetén nem tudja megállapítani, hogy a munka felajánlása a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt vagy sem, és azt sem, hogy a fél mulasztott vagy sem, és ez neki felróható, vagy sem. Fontos, hogy az értesítések, tájékoztatások kézbesítése szabályszerűen megtörténjék, azokat az ügyfél határidőben igazoltan átvegye.

A tájékoztatás megtörténtének igazolására több mód alkalmas, melyek közül a hatóság választja ki a számára, és az ügyfél számára legmegfelelőbbet. Tájékoztatás természetesen szóban is történhet, de ennek megtörténtét minden esetben szükséges az ügyféllel igazoltatni pl. az iraton történő aláírással, stb.

A jogkövetkezmények alkalmazásakor a Ket.-ben és az Szt.-ben meghatározott különös eljárási szabályok, valamint az Szt. anyagi jogi szabályai az irányadók.

A Ket. szabályai szerint a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni.

A mulasztáshoz fűződő jogkövetkezmény akkor alkalmazható, ha az megfelelően alátámasztott.

Minden egyes ügy egyedi, más és más a tényállás, az elbírálás és a döntés sem lehet automatikus, illetve sémák mentén történő.

Természetesen jogos elvárás az a hatóság részéről, hogy az ügyfél előzetesen jelezze akadályoztatását. De ha az ügyfél nem tett előzetesen a felajánlott munkát egyértelműen elutasító nyilatkozatot, és valamely részhatáridőt mulaszt, késve jelenik meg, mulasztását szeretné kimenteni, és ténylegesen szándéka van a közfoglalkoztatásban való részvételre, akkor az ügyben ezeket a körülményeket mérlegelni szükséges. Nem mondható ki a tényállás tisztázása nélkül, hogy a fél a munkát nem fogadta el. Célravezetőbb lehet az ellátás megszüntetése helyett új időpont tűzésével biztosítani a közfoglalkoztatást. Ha az ügyfél az új időpontban nem veszi fel a munkát, és a munkaszerződést nem köti meg, úgy a jogkövetkezmények már aggály nélkül alkalmazhatók.

Próbaidő alatti azonnali hatályú megszüntetés

A közfoglalkoztatás során határozott időre szóló munkaviszony jön létre.

Az Mt. 88. § (1) bekezdése szerint a határozott időre szóló munkaviszony fő szabályként, csak közös megegyezéssel vagy rendkívüli felmondással, illetőleg próbaidő kikötése esetén azonnali hatállyal szüntethető meg.

A munkaviszony próbaidő hatálya alatt történő azonnali hatályú megszüntetése önmagában nem tekinthető a munkavállaló részéről az Mt. szabályai szerint a munkaviszony jogellenes megszüntetésének, hiszen ezt a megszüntetési módot maga a törvény szabályozza. Ez a megszüntetési mód a határozott idejű munkaviszony esetében is alkalmazható. A próbaidő alkalmazása általában a munkáltató érdekeinek megfelel, azonban éppen a határozott időre szóló munkaviszony esetében a kikötött próbaidő tud lazítani a határozott időre szóló munkaviszony egyébként nagyon is kötött felmondási szabályain. A próbaidő kikötése egyrészt biztosítja a munkáltató számára a munkaviszony kötöttségek nélküli megszüntetésének lehetőségét, ha ezt szükségesnek látja, másrészt a munkavállaló is élhet ezzel a lehetőséggel a próbaidő tartama alatt, hiszen az Mt. szerinti jogai közfoglalkoztatás esetén sem korlátozhatók. Az ilyen típusú megszüntetés esetében ugyan nincs indokolási kötelezettség egyik részről sem, de ha a munkáltató a munkaviszonyra vonatkozó szabályok megsértése miatt kénytelen élni ezzel a lehetőséggel olyan okból, amely a próbaidő leteltét követően már rendkívüli felmondási oknak minősülne, pl. ittasság, igazolatlan hiányzás stb., akkor a döntését mindenképpen indokolni szükséges. A megszüntetést kiváltó okot a megszüntető okiratban fel kell tüntetni, mert ellenkező esetben a hatóság nem tudja az Szt. 37/F. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti jogkövetkezményeket megalapozottan alkalmazni.

Fogyasztási egység meghatározása

Az Szt. 4. § d) pontjának db) alpontja meghatározza, hogy az önálló keresettel nem rendelkező gyermekek milyen esetben vehetők figyelembe közeli hozzátartozóként. Ha a húszévesnél idősebb, önálló keresettel nem rendelkező gyermek nem folytat tanulmányokat, közeli hozzátartozóként nem vehető figyelembe akkor sem, ha álláskereső. Ha a kérelmező 25 év feletti fogyatékos gyermeket nevel, úgy a dc) alpont szerint a fogyasztási egység meghatározásakor csak akkor vehető figyelembe közeli hozzátartozóként, ha ez az állapot a 25. életév betöltését megelőzően is fennállt. Nem elegendő a nyilatkozat, ezt a tényt megfelelően igazolni is szükséges.

Rendszeres pénzellátás megállapítása

A nyugdíjbiztosító szerv a gyakorlatban általában visszamenőlegesen állapít meg rendszeres pénzellátást. Amennyiben az ellátásban részesülő személy az Szt. 9. § szerinti bejelentési kötelezettségének a jogosultságot megállapító határozat kézhezvételét követő 15 napon belül, határidőben eleget tesz, úgy az elsőfokú hatóság az ellátás megszüntetése mellett az Szt. 17. § (1) bekezdése alkalmazásával nem kötelezheti az érintettet az ellátás visszafizetésére. A hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint ugyanis az ellátás kizárólag jogosulatlan és rosszhiszemű igénybevétele esetén lehet visszafizetésre kötelezni, és rosszhiszeműség ebben az esetben fel sem merülhet.

Egészségkárosodás mértékének változása

Az Szt. 37/B. § (4) bekezdése értelmében, ha a jogosult már nem minősül az Szt. 33. § (1) bekezdés a)-c), illetve a 37/B. § (1) bekezdés a) pontja szerint egészségkárosodott személynek, a feltétel megszűnését követő hónap első napjától elő kell írni számára az együttműködési kötelezettséget, azaz az álláskereső nyilvántartásába vétellel, álláskeresői megállapodással, közfoglalkoztatásban való részvétellel kapcsolatos kötelezettségeket. Ez természetesen nem a jogosultság megszüntetését és az előzetes együttműködési kötelezettség előírását jelenti. Ha az aktív korúak ellátására való jogosultság a jogosultság felülvizsgálata

alapján fennáll, úgy a feltétel megszűnését követő hónaptól az ügyfél, rendszeres szociális segély helyett rendelkezésre állási támogatásra lesz jogosult. Természetesen ilyen esetben az önkormányzatnak a közcélú munka felajánlása során körültekintően kell eljárni, hogy az érintett egészségi állapotának megfelelő munka felajánlására kerüljön sor.

Készítette:

Szedlacsekné dr. Pelle Beatrix
Szociális és Gyámhivatal
Békéscsabai Kirendeltség

Önkormányzati Minisztérium tájékoztatói

**ÖNKORMÁNYZATI
MINISZTERIUM**

**NYUGDÍJASOK ORSZÁGOS
KÉPVISELETE**

FELHÍVÁS

Az Önkormányzati Minisztérium (továbbiakban: ÖM) valamint a Nyugdíjasok Országos Képviselőlete (továbbiakban: NYOK) a közöttük 2009. március 24-én létrejött együttműködési megállapodásban foglaltakra figyelemmel az Idősügyi Nemzeti Stratégia (továbbiakban: Stratégia) céljainak elérése és a helyi önkormányzatok idősügyi tevékenységének megújítása, az önkormányzatok és az idősügyi civil szervezetek közötti együttműködés fejlesztése és kiszélesítése érdekében az alábbi felhívással fordulnak az ország önkormányzataihoz.

1. Felhívjuk az önkormányzatokat, hogy a rájuk nehezedő gazdasági válság hatásai ellenére is tegyenek meg mindent az Országgyűlés 81/2009. (X.2.) OGY. határozatával elfogadott Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazottak érvényre juttatása érdekében. A helyi társadalmi programjukkal összhangban gondoskodjanak a társadalom egyre szélesebb rétegét képviselő idősök sorsának kedvező alakulását befolyásolni kívánó Stratégiában kitűzött célok eléréséről, meghatározott elvek érvényesítéséről és elhatározott feladatok végrehajtását szolgáló, a lakosság helyi igényeit figyelembe vevő helyi önkormányzati idősügyi politika kialakításáról. Ennek érdekében legyenek figyelemmel a Stratégiában is megfogalmazott, hosszabb távon is érvényesítendő olyan fontosabb elvekre, mint:
  - a társadalom, az önkormányzat, a helyi lakosság időspolitikával kapcsolatos szemléletének az új kihívások szerinti megváltoztatásának szükségessége, az idősödés pozitív felfogásának érvényre juttatása,
  - az időszerű diszkriminációjának csökkentése,
  - az idősödési folyamat menedzselésének fiatalabb korban történő megkezdésének szükségessége,
  - az idősökben meglévő képességek megőrzése, az időszerű társadalmi erőforrás szerepének tudatosítása a helyi társadalomban,
  - a helyi társadalom különböző generációi közötti egyezség megteremtése,
  - az országos időspolitikában alkalmazott jó gyakorlatok átvételének szükségessége,
  - az idősök közéleti szerepvállalásának szélesítése,
  - az élethosszig tartó tanulás igényének megteremtése, és az ehhez szükséges feltételek biztosítása.
2. Javasoljuk, hogy az önkormányzat rendszeres időközönként – első alkalommal a 2010. évi általános választásokkal összefüggően – szakértők, és az idősök szervezeteinek bevonásával tárja fel a település idősügyi helyzetét, problématerületeit. Az elemzésre és a Stratégiában foglaltakra figyelemmel cselekvési tervben határozza meg a helyi idősügy középtávú önkormányzati feladatait. Az idősüggyel kapcsolatos teendők az éves önkormányzati munkatervi, költségvetési tervezésnek is képezze részét. Fontosnak tartjuk, hogy az elemző, tervező munka a kistérségi szintre is terjedjen ki.
3. Az önkormányzat fordítson kiemelt figyelmet arra, hogy a településen élő időszerű lakosság – szervezeteiken keresztül - minél szélesebb körben bekapcsolódhasson a helyi közéletbe. Javasoljuk, hogy az önkormányzati testületi munkában, a bizottságok tevékenységében, a helyi fejlesztési tervező, végrehajtó feladatokban az idősök szervezeteinek képviselői az eddigieknél nagyobb arányban vehessenek részt.

4. Kezdeményezzük, hogy az önkormányzat a közszolgáltatások megszervezésével kapcsolatos feladatai ellátása során fordítson nagyobb figyelmet az országos szakmai stratégiákban, cselekvési programokban, intézkedési tervekben (olyanok, mint: népegészségügyi, bűnmegelőzési, fogyatékosügyi, sport, turisztikai, akadálymentesítési, ifjúsági, lakásügyi, környezetvédelmi, stb.) megjelölt célokhoz kapcsolódó helyi feladatok végrehajtására. Az időskorúak civil szervezeteinek bevonásával tárja fel a helyi közszolgáltatások idősügyi problématerületeit, és velük közösen keressék a problémák helyi megoldásának lehetőségeit. Ösztönözze az idősek önkéntes tevékenységét, és tárja fel ennek szélesítésének, az ehhez szükséges feltételek megteremtésének lehetőségeit.
5. Fontosnak tartjuk, hogy az Európai Unió által integrációs és kohéziós célokkal biztosított támogatás hazai felhasználását szolgáló Új Nemzeti Fejlesztési Terv lehetőségeivel az önkormányzat az időskorú társadalom felzárkóztatása, különösen a szociális és egészségügyi helyzetének javítása, az egyéb ellátási területek színvonalának emelése, az időskorúak esélyegyenlőségének biztosítása érdekében minél hatékonyabban éljen. Fordítódjon különös figyelem a hátrányos helyzetű térségekben élő időskorú lakosság helyzetének érzékelhető javítására.
6. Kezdeményezzük, hogy az önkormányzat az idősek szervezeteinek bevonásával gondoskodjon a helyi idősügyi politikai célok megvalósítását szolgáló helyi jogalkotási feladatok végrehajtásáról. Foglalja szabályozott keretbe, különösen a közéletben való részvétel jogi normákkal garantáló formáit, és közmegegyezéssel, a helyi társadalom értékítéletét kifejezően határozza meg az idősek szociális esélyegyenlőségének helyi alapszabványait.
7. Egyetértve azzal, hogy az időskorúak problémái csak igényeik ismeretében, cselekvési szándékaiknak teret engedve, az egyénnel és szervezeteikkel szoros együttműködésben oldhatók meg, javasoljuk, hogy az önkormányzat teremtse meg az idősek érdekérvényesítésének legszélesebb lehetőségeit. Az országban már több helyen létrehozott idősügyi testületek sikeres működésének példáját hasznosítva hozzon létre Idősügyi Tanácsot, az idősügyi érdekegyeztetés fórumaként.
8. Az önkormányzat az Idősek civil szervezetei működésének hatékony támogatása érdekében lehetőségei szerint az önkormányzat hivatalában alkalmazott idősügyi (civilügyi) referens tevékenységével segítse az idős emberekkel, szervezeteikkel való kapcsolattartást, a felmerült problémáik megoldását.
9. Fontosnak tartjuk, hogy az idősek közösségi életéhez a településeken megfelelő működési feltételek álljanak rendelkezésre. Az önkormányzat a közösség tulajdonát képező létesítményeiben (közösségi ház, intézmények, stb.), vagy másokkal való együttműködéssel gondoskodjon az idősek közösségi cselekvési terei létrehozásáról, az ahhoz szükséges eszközök biztosításáról.
10. A demokratikus társadalom nem működhet társadalmi kontroll nélkül. Szükséges, hogy ennek helyi, települési hatékony rendszere is kialakuljon a polgárok civil szervezeteinek bevonásával. Az idősek tapasztaltsága, ismeretei, társadalmi kiegyenlítő, különböző korosztályokat mozgósító szerepe nem nélkülözhető a közösség nevében végzett közhatalmi, a lakosság igényei kielégítésére hivatott közszolgáltatási tevékenységek ellenőrzésében. Az önkormányzat alakítsa ki a társadalmi ellenőrzés helyi rendszerét, és ebbe vonja be az időskorúak képviselőit.
11. Az idősek szervezeteinek működéséhez nélkülözhetetlen a biztonságos anyagi feltételek megteremtése. El kell érni, hogy teremthetők meg ezen szervezetek

politikai nézetektől, személyi kapcsolatoktól független működési feltételei. Az önkormányzat nyújtson segítséget ahhoz, hogy az idősök szervezetei sikeresen pályázhassanak a szervezeti működést, az idősügyi programok sikeres lebonyolítását lehetővé tevő pályázatokon. Anyagi lehetőségeitől függően támogassa az idősök szervezeteinek működését, kitűzött céljaik megvalósítását.

12. A Stratégia célkitűzéseinek megvalósítása, a helyi, térségi idősügyi problémák megoldása nem nélkülözheti a folyamatos, kölcsönös tájékoztatást. Javasoljuk, hogy az önkormányzat alakítsa ki ennek változatos, hatékony formáit annak érdekében, hogy rendszeresen közvetlenül az idősektől informálódhasson problémáikról, igényeiről, illetve tájékoztatást adhasson a megoldás lehetőségeiről, helyzetéről, az együttműködés lehetséges területeiről.
13. Szükséges, hogy az eddigieknél nagyobb társadalmi nyilvánosságot kapjanak az idősügy össztársadalmi és helyi, térségi céljai, az önkormányzatok idősügyi tevékenysége. Különös aktualitást ad ennek a Stratégia új idősügyi célrendszere, és annak helyi megvalósítása. Javasoljuk, hogy az önkormányzat az idősök szervezeteivel közösen végezzen hatékony tájékoztató tevékenységet a helyi önkormányzati sajtóban, illetve a helyi, térségi tömegkommunikációs eszközök útján. Közös eredményeikkel érjék el, hogy pozitív irányban változzon az idősékről általában, és különösen az önkormányzatok által végzett idősügyi tevékenységről eddig kialakított kép.
14. Az önkormányzatok az elmúlt közel fél évtized alatt sikeres kistérségi együttműködő tevékenységet alakítottak ki az önkormányzati feladatok magasabb szintű ellátása érdekében. Indokolt, hogy a meggyőző tapasztalatok, a térségi együttműködésben rejlő előnyök még jobban szolgálják az idősök igényeinek kielégítését. Az önkormányzat – az eddig megvalósítottakon túl is – keresse a lehetőségét idősügyi feladatai kistérségi együttműködés keretében történő hatékonyabb ellátásának. A kistérségi önkormányzati társulás támogassa kistérségi idősügyi tanács létrehozását, kistérségi idősügyi referens alkalmazását, az idősügyet szolgáló pályázatok eredményességét, az idősök kistérségi együttműködésének szélesítését.
15. Az eddigi kedvező tapasztalok alapján a jövőben is szándékunk az idősökért eredményesen tevékenykedő önkormányzatok munkájának elismerése. A szociális szakterületért felelős miniszterrel közösen a jövőben is évente meghirdetjük az Idősbarát Önkormányzat Díj elnyerését szolgáló pályázatot. Felhívjuk az önkormányzatokat, hogy idősügyi tevékenységüket az idősök szervezeteivel közösen értékelve vegyenek részt a pályázatokon.
16. A Nyugdíjasok Országos Képviselete az idősök szervezeteinek bevonásával önkormányzati ciklusonként átfogóan értékelni kívánja az önkormányzatok idősügyi tevékenységének helyzetét. Kérjük, hogy az önkormányzatok segítsék ezt az értékelő munkát és maguk is tárgyalják meg a településükön élő idősök helyzetét és azzal összefüggő önkormányzati idősügyi tevékenység időszerű teendőit.

Budapest, 2010. január 12.

Varga Zoltán
miniszter

Mihalovits Ervin
a NYOK elnöke

Területi államigazgatási szervek tájékoztatói

Szeged, 2010. január 11.

**HELYI IPARÚZÉSI ADÓ KAPCSOLATTARTÓK
APEH Dél-alföldi Regionális Igazgatósága**

A helyi iparúzési adóval kapcsolatos, önkormányzatokat érintő adatszolgáltatási feladatok elősegítése érdekében az APEH Dél-alföldi Regionális Igazgatósága kapcsolattartókat jelölt ki.

Az adatszolgáltatási feladat előkészítése, végrehajtása, teljesítését követő esetleges problémák (pl. javítás) megoldásában az alábbi telefonszámokon elérhető kollegáink nyújtanak segítséget.

Bács-Kiskun megye		
Kistérség	Kapcsolattartó neve	Kapcsolattartó elérhetősége
Baja	Gaál Mária	76/512-674
Bácsalmás		
Kalocsa	Törteli Mária	76/512-765
Kecskemét	Mészárosné Koncz Adrienn	76/512-691
Kiskőrös	Törteli Mária	76/512-765
Kiskunfélegyháza	Mészárosné Koncz Adrienn	76/512-691
Kiskunhalas	Tamás Mária	76/512-765
Kiskunmajsa		
Kunszentmiklós		
Jánoshalma		

Békés megye		
Kistérség	Kapcsolattartó neve	Kapcsolattartó elérhetősége
Békéscsaba	Kiss Katalin	66/996-133
Mezőkovácsháza		
Orosháza	Simonka György	66/996-121
Sarkad		
Szarvas		
Szeghalom	Bene-Doszlopy Jánosné	66/996-121
Békés		
Gyula		

Csongrád megye		
Kistérség	Kapcsolattartó neve	Kapcsolattartó elérhetősége
Szeged	Nyilas Gábor	62/567-658
Hódmezővásárhely	Tariné Deák Edit	62/567-656
Kistelek	Elek István	68/567-657
Makó		
Mórahalom	Tárnyik Pálné	62/567-649
Szentes		
Csongrád		

A HELYI IPARÚZÉSI ADÓVAL kapcsolatos tájékoztató anyagainkat az APEH Dél-alföldi Regionális Igazgatósága internetes honlapján olvashatják, melyek a [www.apenh.hu/magunkról/regionális igazgatóságok/APEH Dél-alföldi Regionális Igazgatósága/HELYI HÍREK/Önkormányzatok](http://www.apenh.hu/magunkrol/regionalis_igazgatóságok/APEH_Dél-alföldi_Regionális_Igazgatósága/HELYI_HÍREK/Önkormányzatok_figyelmébe) **figyelmébe** menüpont alatt érhetők el.

*Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal
Dél-alföldi Regionális Igazgatósága*

Információk elérhetőségekről, változásokról

Polgármester változások Békés megyében (2010. január)

A 2010. január 10-re kitűzött időközi polgármester választást **Csabacsúd** községben Molnár József független polgármester jelölt nyerte meg, és 2010. január 14-én letette az esküt.

Csabacsúdon a képviselők személye is változott: Simkovicz Mihály önkormányzati képviselő, 2009. december 31-vel történő lemondását, valamint Molnár József önkormányzati képviselő polgármesterré történő megválasztását követően a 2006. évi önkormányzati választás csabacsúdi kislistájáról, két új képviselő szerzett mandátumot, Valkovszki Mihály és Berecz András kislistás önkormányzati képviselő jelöltek.

Jegyzői változások Bács-Kiskun megyében (2009. december)

Település	Távozó/távol lévő jegyző neve	Változás oka	Új jegyző neve	Jogviszony alapja	Változás időpontja	Megjegyzés
Harkakötöny			Oltyánné Kozla Erika	megbízás	2010. január 1.- 2010. június 30.	kinevezett jegyző hiányában látja el a jegyzői feladatokat.
Vaskút-Bátmonstor	Dr. Müller Ágnes	körjegyzőség megszűnése			2009. december 31.	körjegyzőség 2009.12.31-vel megszűnt
Vaskút			Dr. Müller Ágnes	kinevezett	2010. január 1.	
Baja-Bátmonostor		körjegyzőség megalakulása	Dr. Sas Gábor városi jegyző	kinevezett	2010. január 1.	körjegyzőség létrehozása 2010.01.01.
Izsák	Dr. Hauzman János	felmentését tölti	Bak Nándor aljegyző	kinevezett	2010. január 1.	Dr. Hauzman János 2010.04.30-ig felmentési idejét tölti. 2010.05.01-től nyugdíjba vonul.
Tiszakécske	Dr. Kovács Jenő	nyugdíjba vonult	Dombiné Horpácsi Mária aljegyző	Ötv. alapján	2010. január 1.	

Jegyzői változások Csongrád megyében (2010. január)

<i>Település</i>	<i>Távozó/távol lévő jegyző neve</i>	<i>Változás oka</i>	<i>Új jegyző neve</i>	<i>Jogviszony alapja</i>	<i>Változás időpontja</i>	<i>Megjegyzés</i>
Zákányszék	Dr. Tatár Zoltán	közös megegyezés	Dr. Faragó Csaba	kinevezés	2010. január 1.	korábbi jegyző jogviszonyának megszűnése 2009. december 31.

HIVATALI TÁJÉKOZTATÓ

A Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal regionális közigazgatási tájékoztatója

A kiadásért felelős: Dr. Siket Judit hivatalvezető

Szerkeszti: Koordinációs és Szervezési Főosztály

A szerkesztésben közreműködik: Dr. Lőrincsik Péter

lorincsik.peter@darkh.hu

62/562-656

✉ 6741 Szeged, Rákóczi tér 1.

☎ 62/562-662

☎ 62/562-601

✉ vezeto@darkh.hu